

POGODA
Dzisiaj częściowo słonecznie, dużo chłodniej. Temperatura do 50 stopni F (8 C), wiatry z kierunków północnych i północno-zachodnich z prędkością od 10 do 18 mil na godzinę (16 do 27 km).
Jutro słonecznie, temperatura bez większych zmian.
Wschód słońca o godzinie 6:33 rano, zachód o godz. 4:35 wiecz.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj poniedziałek, 10 listopada — Andrzeja, Lubomira.
Jutro wtorek, 11 listopada — Święto Niepodległości, Dzień Weterana.
Pojutrze środa, 12 listopada — Renaty, Witolda.

No. 221 Rok (Vol.) LXXIII

CHICAGO, IL., Poniedziałek, 10 Listopada (November 10), 1980

Telefon wszystkich Biur 286-0141.

30¢

NAPIĘTA SYTUACJA W POLSCE

Dalsze Ograniczenia w Iranie

Druga Depesza Prez. Mazewskiego Do Ronalda Reagana

Prezes ZNP i Kongresu Polonii Amerykańskiej, Alojzy Mazewski, wysłał drugą depeszę do prezydenta elekta, Ronalda Reagana, w której wysuwa problematykę polityczną, zarysowaną na tle zwycięstwa wyborczego republikanckiego kandydata do Białego Domu.

W depeszy z 6 listopada rb. prezes Mazewski stwierdza co następuje:

"Ethnic America has played a great role in your election. I am certain you are considering to recognize its participation in your administration."

We have many outstanding Americans of Polish descent whose qualifications merit cabinet positions.

We certainly want to be active participants in helping you to solve the problems of America.

Best wishes for a very successful administration."

Aloysius A. Mazewski, President Polish National Alliance and Polish American Congress

Nieznacznym Wzrost Cen i Bezrobocia

Washington (UPI) — Ostatni raport Dept. Pracy donosi o kolejnych wzrostach cen producenta, do których głównie przyczyniły się większe ceny na nowe modele samochodów. Samochody pasażerskie kosztują o 3,4% drożej niż w poprzednim miesiącu, ich ceny były o 9,3% wyższe niż w październiku ub. roku. W ciągu ostatniego miesiąca ceny żywności wzrosły o 0,5%.

Cukier kosztuje o 23% drożej a pieprz o 11,4%.

Podczas gdy ceny wołowiny, cielęciny, wieprzowiny, nabiałów, pieczywa, drobiu i jaj nieznacznie wzrosły, ceny świeżych owoców, warzyw, ryb i kawy spadły. Zaobserwowano też nieznaczny spadek cen paliwa.

Jednocześnie departament doniósł o wzroście bezrobocia, o 0,1%, głównie wśród kobiet. Zatrudnienie mężczyzn nieco wzrosło. Doszło do dalszego pogorszenia sytuacji na rynku pracy dla młodzieży.

18,4% nastolatków poszukujących pracy korzysta z zasiłków dla bezrobotnych. Najtrudniej znajdują zatrudnienie Murzyni i latynosi, choć bezrobocie wśród nich nieznacznie spadło z 38,2% we wrześniu do 37,8% w październiku.

Ogólnie na terenie całych Stanów pracuje 97.176.000 osób o 780 tys. więcej niż w lutym br. roku, kiedy to zanotowano rekordowe bezrobocie.

Senat Rozważy Propozycję Ciężkich Podatkowych

Washington (UPI) — Sen. Robert Dole (R-Kan.), który po zdobyciu przez republikanów przewagi w Senacie obejmie w styczniu funkcję przewodniczącego Komitetu Finansów, powiedział, że obecny przewodniczący, Russell Long (D-La.) zgodził się z podjęciem dyskusji na temat ciężkich podatkowych.

Dole poinformował reporterów, że w rozmowie telefonicznej z sen. Long ten ostatni powiedział, że chciałby, aby ustawa o zmniejszeniu podatków została uchwalona przez komitet jeszcze w tym roku.

Podobne zdanie wyraził lider demokratów i lider GOP-u w Senacie, Robert Byrd i Howard Baker. Ustawa zaprobowana już wcześniej stosunkiem głosów 19-1 wzywa do ciężkich indywidualnych podatków na łączną sumę \$22 mld.

Ghobzadeh Aresztowany

Irak Wzywa Wszystkich Mężczyzn Do Broni

Iran (UPI) — Wojna iracko-irańska trwa już ósmy tydzień, bez nadziei na rychły koniec. Obydwie strony donoszą o własnych sukcesach zaprzeczając wiadomościom o zwycięstwach przeciwnika.

Z raportu radia teherańskiego wynika, że irańskie wojska odparły atak oddziałów irackich nacierających na Abadan.

Samoloty irańskie przeprowadziły atak na rurociągi gazowe i naftowe w Kirkuk w północno-wschodnim Iraku. Straży nie zostały dotychczas ocenione.

Władze irańskie oskarżyły Arabię Saudyjską o aresztowanie 130 polepników ayatollaha Khomeiniego. Posunięcia tego dokonano w celu powstrzymania wystąpień w pierwszą rocznicę objęcia świątyni w Mekce przez islamskich bojowników.

Iran rozpoczął racjonowanie podstawowych artykułów i usług. Najpierw wprowadzono ograniczenia zużycia elektryczności i sprzedaży cukru. Zapowiedziano tam podwyżkę cen benzyny dla prywatnych kierowców aby zwiększyć dochody przeznaczone na cele wojenne.

Prezydent Iraku Saddam Husseini wezwał wszystkich Iraczków powyżej 65 roku życia do ochotniczego wstępowania do wojska.

Radio teherańskie doniosło o apelu tamtejszego rządu do międzynarodowego Czerwonego Krzyża o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie z-

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

FBI Przystąpiło Do Poszukiwań Mordercy z Atlanty

Atlanta (UPI) — Prokurator generalny US, Benjamin Civiletti wydał zezwolenie FBI na rozpoczęcie śledztwa w sprawie morderstw czarnych dzieci w Atlancie.

Do poszukiwań przystąpi pięciu najbardziej zdolnych detektywów FBI: Pierce Brooks, były kapitan policji w Los Angeles, który rozwiązał zagadkę kryminalną, znaną pod nazwą "onion field"; por. George Mear ze Stanford, Conn., znany z wydatnej roli odegranej w poszukiwaniu sprawcy tzw. "parkway bra" morderstw; detektyw Charlie Nanton z Nowego Yorku, który przyczynił się do ujścia sprawców tzw. "East side killings" i uznany za udział w poszukiwaniach mordercy skrzypaczki, zabitej w Metropolitan Opera; por. Gil Hill z Detroit; oraz sierż. Al Smith, z Oakland, Kalif., ceniony za doprowadzenie do pomyślnego końca wszystkich powierzonych mu śledztw.

Decyzja Civilettiego o przystąpieniu FBI do poszukiwań mordercy z Atlanty nadeszła w kilka godzin po wysłaniu przez majora tego miasta, Maynarda Jacksona telegramu do prez. Cartera, w którym określił odmowę udziału FBI w śledztwie jako "nieusprawiedliwiony akt dyskryminacyjny".

Ważny Krok w Sprawie Zakładników

(UPI) Departament Stanu podał komunikat o wyjeździe podsekretarza stanu, Warrena Christophera w towarzystwie innych dyplomatów do Algierii, która od chwili zerwania stosunków dyplomatycznych z Iranem reprezentuje jego interesy w Stanach Zjednoczonych.

Christopher zaopatrzony w odpowiedź rządu US na żądania wysunięte przez Iran w zamian za uwolnienie zakładników, opuścił Washington o godz. 1 nad ranem. Treści odpowiedzi nie ujawniono.

TEHERAN. — Setki tysięcy Irańczyków zgromadziło się na manifestacji w pierwszą rocznicę napadu na gmach ambasady amerykańskiej i wzięcia zakładników. (UPI)

Chłopiec Ze Sterylnej Komory Zmarł Na Raka

Durham, N.C. (UPI) — 3-letni Richard Joel Bradley, który od chwili narodzin przebywał w komorze z pleksiglasu, chroniącej przed bakteriami, zmarł w niedzielę na raka.

Chłopiec cierpiał na brak ciałek bakteriobójczych, dlatego jego życie w normalnych warunkach było zagrożone od pierwszych godzin po przyjściu na świat.

Przez trzy lata chłopczyk pozostał w komorze, do której wchodziło wyłącznie po uprzednim wysterylizowaniu i zaopatrzeniu gościa dziecka w maskę, rękawice i chirurgiczny fartuch.

Wszystkie przedmioty wnoszone do komory poddawano uprzednio dokładnemu procesowi odkażania.

Większość dnia chłopiec spędzał na oglądaniu telewizji, słuchaniu muzyki i pogawędkach z mijającym jego komorę personelem medycznym.

W lipcu zauważono pierwsze objawy białaczki.

Od tego czasu lekarze kilkakrotnie usiłowali zaszczerpić mu tkankę wątroby zawierającą bakteriobójcze ciała stosowane przy raku białych komórek krwi.

Zadna z operacji nie skończyła się sukcesem.

Taką samą terapię z powodzeniem zastosowano w przypadku starszego brata Richarda, 9-letniego Jamie, który urodził się również z brakiem wytwarzającej ilości antycyjanek.

Jamie porusza się w specjalnie sporządzonym dla niego kombinezonie, przypominającym stroje astronautów.

Wnętrze kombinezonu jest idealnie wysterylizowane.

Papież Odrzucił Prośbę Prymasa

Watykan (ST) — Papież Jan Paweł II odrzucił prośbę Prymasa Polski Stefana kardynała Wyszyńskiego o przyjęcie jego rezygnacji, uzasadnionej faktem, że w przyszłym roku kończy on 80 lat.

Florencki dziennik "La Nazione" podaje do wiadomości, że Prymas ujawnił swoją decyzję w czasie wizyty w Polskim Instytucie Papieskim w Rzymie.

W czasie tej wizyty dyskutowano było zagadnienie "co Prymas uczynił i co może uczynić dla Kościoła w Polsce", co świadczy, że będzie on duchowym przywódcą tego Kościoła przez czas nieograniczony.

Wybuchy w Bejrucie

Bejrut (UPI) — W ludnej, kontrolowanej przez chrześcijan, wschodniej dzielnicy Bejrutu, eksplodowały dwa samochody-pułapki bombowe. Wybuchy nastąpiły w odstępie 10-minutowym. Zniszczenia materialne są znaczne. Co najmniej 5 osób zostało zabitych, ponad 35 jest rannych.

Felt i Miller Uznani Winnymi

Washington (UPI) — W Washingtonie zakończył się proces przeciwko dwóm byłym szefom FBI.

Ława przysięgłych uznała W. Mark Felta i Edwarda S. Millera odpowiedzialnymi za wydawanie zezwoleń na nielegalne rewizje w domach prywatnych obywateli, rodzin i przyjaciół członków radykalnej, podziemnej grupy "Weatherman".

Adwokaci oskarżonych utrzymywali, że ich klienci działali zgodnie z prawem zezwalającym na rewizje w przypadkach zagrożenia bezpieczeństwa narodowego. Ponieważ organizacja ta miała powiązania z agentami nieprzyjacielskich Ameryce państw, zatem działalność FBI powinna być — według nich — usprawiedliwiona.

Ława przysięgłych nie uznała argumentów obrony, twierdząc, że oskarżeni dopuścili się przekroczenia praw cywilnych "niewinnych ludzi".

W przeszukiwanych domach nie natrafiono na ślad jakichkolwiek dowodów świadczących o udzieleniu pomocy przez nich ich mieszkańcom członkom terrorystycznej grupy.

Feltonowi i Millerowi grozi kara do 10 lat więzienia i \$10 tys. grzywny.

Wyrok w ich sprawie zostanie ogłoszony 15 grudnia. Obydwaj mają zamiar złożyć odwołanie do sądu apelacyjnego.

Felt, były zaufany doradca J. Edgara Hoovera, powiedział reporterom po wyjściu z sali sądowej, że wszystko co robił przez całe swe życie to "służba dla rządu z wiarą, że pracuje najlepiej jak potrafi w interesie swego kraju".

Kalifornia Chce Zmienić Godziny Głosowania

Sacramento, Kalif. (UPI) — Władze stanowe Kalifornii zamierzają przedstawić godzinę głosowania w przyszłych wyborach, twierdząc, że doniesienia radia i telewizji o wynikach wtorkowych wyborów wpłynęły poważnie na wielu wyborców, którzy po usłyszeniu o zdecydowanym wprowadzeniu R. Reagana w ogóle nie udali się do urn wyborczych, sądząc, że wynik głosowania jest już przesądzony.

Sekretarz stanu March Fong Eu powiedziała, że za 4 lata wybory w Kalifornii rozpoczną się na dzień przed wyborami w innych stanach, tak aby różnica czasu nie wywierała na ich decyzje najmniejszego wpływu.

Pani Fong Eu zaproponowała otwarcie tamtejszych punktów wyborczych w godzinach 4-8 wieczorem przed dniem wyborów i od 7 rano do 4 po południu w dniu wyborów.

Pierwsze Notowania

London (UPI) — Przy znacznym ożywieniu operacji giełdowych, pierwsze w tym tygodniu notowania wykazują nikły spadek kursu dolara i wyższe ceny złota, która w piątek spadła poniżej \$600 na uncji.

EXTRA!

Sąd Najwyższy Odrzucił Decyzje Niższej Instancji

Warszawa (UPI) — Sąd Najwyższy anulował ustalenia niższej instancji i poszedł po linii żądań "Solidarności" w zatwierdzeniu statutu tej reprezentacji robotniczej.

Decyzja Sądu Najwyższego oznacza — przynajmniej na razie — zapobieżenie konfrontacji i wybuchowi strajku powszechnego, proklamowanego na środe. Obserwatorzy podkreślają pojednawczą rolę prokuratora w czasie całego przewodu sądowego. Prokurator w praktyce popierał stanowisko "Solidarności."

Po ogłoszeniu decyzji Sądu Najwyższego w całym kraju dominuje nastrój odprężenia.

O odprężeniu tym świadczy też fakt, że ministerstwo spraw zagranicznych odwołało wydany wczoraj nieoczekiwane zakaz wpuszczania do Polski dziennikarzy zagranicznych, posiadających tylko wizy czasowe.

W Madrycie Nadzieja Na Kompromis

Madryt (UPI) — W przeddzień trzeciej konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy Europejskiej, poświęconej oszacowaniu wprowadzenia w życie postanowień Umowy Helsińskiej z 1975 roku, zarysowała się pewna nadzieja na osiągnięcie postępu w ustalaniu porządku obrad.

"Doszło do konstruktywnych posunięć" — powiedział Max Kampelman, prawnik washingtonski i szef delegacji amerykańskiej w rozmowach przygotowawczych. "Nie ma przekonujących powodów, dla których miałyby nie dojść jutro do otwarcia konferencji" — powiedział dyplomata brytyjski, który dodał jednak, że termin ceremonii otwarcia nie został jeszcze ustalony.

Griffin Bell, były prokurator generalny i szef głównej delegacji amerykańskiej, po wyładowaniu w Madrycie wyraził nadzieję, że dyplomaci z 35 państw zdołają przełamać trwający już dziewięć tygodni impas, dotyczący głównie czasu, który ma być poświęcony na konferencji problemom praw ludzkich.

Bell zapowiedział, że delegacja amerykańska weźmie udział w jutrzejszej ceremonii otwarcia konferencji, nawet gdy porządek dzienny nie będzie uzgodniony, i wyraził nadzieję, że delegacja sowiecka postąpi tak samo.

Tylko cztery państwa, a mianowicie Belgia, Dania, Irlandia i Niemiecka Republika Federalna, zapowiedziały wysłanie do Madrytu swoich ministrów spraw zagranicznych. Być może w ich ślady pójdą także Włochy. Związek Sowiecki i wszystkie państwa satelickie będą zaprezentowane na szczelbu wiceministrów spraw zagranicznych.

Eksplozja w Zakładach Chemicznych

Richmond, Kalif. (UPI) — Podczas ładowania pojemników z tlenkiem azotowym na ciężarówce w zakładach chemicznych w Richmond, gaz niespodziewanie eksplodował kładąc w gruzy trzy ściany budynku. Płomienie z potężnego wybuchu było widać z odległości 50 mil.

Jedyny pracownik, który w tym czasie znajdował się na terenie zakładów, nie poniósł najmniejszych obrażeń. Najgroźniejsze rany odnieśli mieszkańcy położonych w pobliżu domów, którzy zostali skałeczeni odłamkami rozbitych szyb. Okolice pogrzyżyły się w chmurach, na szczęście nie toksycznego gazu i pyłu z ruin.

Groźba Strajku

Powszechnego

Widmo Interwencji Sowieckiej Pojawiło Się Znowu

Warszawa (UPI) — Polska stanęła znowu wobec groźby strajku powszechnego i wobec widma zbrojnej interwencji sowieckiej.

Napięte nastroje podsyca kompartia warszawska, która rozpętała propagandę przeciwko bojowym przywódcom świata pracy i zagroziła usunięciem z szeregów partyjnych tych członków, którzy wezmą udział w strajku.

Zagadnieniem kluczowym jest w tej chwili decyzja Sądu Najwyższego, który dziś rozpatrzeć ma żądanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" o odwołanie decyzji warszawskiego Sądu Okręgowego, który w dwóch zasadniczych punktach zmienił jednostronnie statut "Solidarności."

Wiadomości, które nadchodzą do słownie w chwili oddawania numeru do druku mówią, że przewód sądowy rozpoczął się "w rodzinnej atmosferze."

Przedstawiciel reżymu, w osobie prokuratora, wystąpił z pojednaw-

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Walki Wrogich Frakcji w Zimbabwie

Salisbury (UPI) — Starcia rywalizujących ze sobą ugrupowań partyzanckich w Zimbabwie przeistoczyły się wczoraj w otwartą bitwę na ulicach Bulawayo, drugiego co do wielkości miasta kraju.

W użyciu były najpierw kamienie, potem strony walczące wprowadziły karabiny i moździerz. Policja zdołała na krótko opanovać sytuację, aresztując 61 prowodyrów, ale o świcie walki uliczne rozpętały się na nowo. Policja powiadomiła lokalne szpitale, że należy oczekiwać dużej ilości rannych, jakkolwiek do tej pory tylko jedna osoba została zabita, a 38 jest rannych.

Nie spełniły się nadzieje premiera Roberta Mugabe, który zaledwie siedem miesięcy temu przejął władzę w niepodległym kraju. Liczył on, że poszczególne frakcje zostaną wchłonięte przez regularne siły zbrojne Zimbabwie. Rachuby te nie spełniły się i rywalizacja trwa.

Wczoraj minister finansów w rządzie Mugabe — Enos Nkala zapowiedział, że premier nosi się z zamiarem ustanowienia systemu jednopartyjnego w odpowiedzi na coraz bardziej krwawą rywalizację frakcyjną. Rząd zamierza przejąć też kontrolę nad czterema największymi dziennikami w kraju, które są w rękach białych i które oskarża się o stronniczość.

Toczące się walki świadczą o umacnianiu się podziału na zwolenników Mugabe i jego ministra spraw wewnętrznych Joshua Nkomo. Rywalizacja ich zaczęła się jeszcze w okresie przygotowywania kraju do niepodległości. W wyborach odniósł zwycięstwo Mugabe i Nikomo pozornie mu się podporządkował w imię jedności, ale od tego czasu wrogość obu obozów stale potęguje się.

Czystka w Australii

Canberra (NYT) — Australijski premier Malcolm Fraser, który w zeszłym miesiącu z trudem wygrał wybory parlamentarne, przeprowadził w swoim gabinecie drastyczną czystkę personalną. Zdymisjonowanych zostało 5 ministrów, a dotychczasowy minister spraw zagranicznych Andrew Peacock otrzymał tekę ministra spraw przemysłowych, co niewątpliwie ochłodzi jego zapęły zdobycia stanowiska szefa rządu.

Dzień Dobry Dzieci!

Ptaki Na Śniegu

Nawet podczas mroźnej zimy widuje się u nas sporo ptaków. Zwykle zdaje się, że to te same, które oglądaliśmy w lecie.

Specjaliści zajmujący się ptakami nie dają się zwieść pozorom. Obserwują wybrane ptaki, zakładają im obrączki, żeby móc ponad wszelką wątpliwość stwierdzić iż z tym samym osobnikiem mają do czynienia. Okazuje się, że wiele gatunków odlatuje już wczesną jesienią do okolic o łagodniejszym klimacie.

Na ich miejsce przybywają stopniowo inne osobniki, urodzone i wychowane na północy. Dla nich nasza zima jest dość łagodna, a skromne pożywienie zupełnie wystarczające. Rzeczywiście, sikory, kawki, wrony i inne ptaki, widzimy w Polsce przez cały rok, jednak to nie te same osobniki. Na miejsce opróżnione przez nasze, które odleciały dalej, zjawiały się inne z północnych krain. Istna zmiana warty!

W październiku ubiegłego roku nasi ornitologowie — tak nazywamy uczonych badających życie ptaków — obserwowali jak zwykle, na brzegu Bałtyku, przelot rozmaitych ptaków z północy, np. z Finlandii, do Polski. Wśród tych, skrzydlatych wędrowców były tysiące sikor, rudzików, mysikrólików, wypłoszonych z ich ojczyzny przez jesienne chłody. Ścisłe mówiąc, nie tyle chodzi o chłód, bo nie dokucza on zbyt ptakom, odkrytym ciepłymi piórami i puchem. Wypędza je z domowych pieleszy głód, bo z nadejściem chłódów owady, pająki, ślimaki i inny drobiazgi kryje się przemyślnie i zapada w zimowy sen. W dodatku, gdy spada śnieg, a na północy jest on wcześniej, trudno wysperać coś do jedzenia w najskrytszych zakamarkach i trzeba lecieć na południe.

Zapewne wielu tych przybyszów widujecie przy karmnikach szkolnych lub domowych. Dbajcie, aby zimowi goście zawsze znaleźli tam coś do spożycia.

ŚNIEGULA — jest jednym z zimowych gości. Jest to ptak wielkości wróbla, ale jednak o nieco dłuższych skrzydłach. Ojczyzną śnieguły jest tundra, a więc kraina bezdrzewna, toteż ptak w poszukiwaniu pożywienia porusza się po obszarach wrzosowisk. Nie skacze jak wróbel, ale biega podobnie jak skowronek i tak jak on ma na tylnym palcu długi pazur.

Śnieguła to ptak wszytkożerny: jada zarówno rozmaity drobiazgi żyjący na ziemi, jak i komary tysiącami latające nad tundrą. Lato jednak kończy się wcześniej, a gdy śnieg pokryje tundrę grubą warstwą, nie ma mowy aby się pożywić.

Toteż śnieguły już wcześniej wyruszają na południe.

Humor

— Powinieneś poprosić autora o autograf!

Humor

— A kto ma być w stoisku z bajkami, jak nie Baba Jaga!

— Gdzie tu sprzedają książki fantastyczno-naukowe?

Zagadki - Rebusy

I. BILETY WIZYTOWE

Odgadnijcie, jakie zawody wykonują właściciele tych wizytówek:

M. Haniecki   C. Warecki   A. Wiercik

U. Czyłaniec   R. Bieluj   L. Rzek   P. Reziak

II. UKRYTE KWIATY

W padanych zdaniach ukryły się nazwy różnych kwiatów. Odszukajcie je.

Jurek ma lwa z plastyku.
Jaś minął wieś i wszedł do lasu.
Podróż autobusem trwała długo.
Mama kupiła ciastka.
W szkole na apelu pochwalili Alę.

Zagadki! Rozwiązania Wpisz w Kratki!

1. Przedmiot niezbędny

choć nieduży
do prasowania
bielizny służy

2. Z Afryki pochodzi

W ZOO ją zobaczysz
Szyją sięgają ponad drzewa
i dachy drapaczy

Opr. Anna Chętnik

Rozwiązania z Poprzedniego Numeru

I. KRZYŻÓWKA. Poziomo: (4) szalik, (5) angina, (6) turban

Pionowo: (1) asfalt, (2) kangur, (3) wiśnia

II. KRZYŻÓWKA SYLABOWA: żarówka, równina, kanarek

ZAGADKA (1) papuga, (2) kogut

Prawidłowe rozwiązania nadesłali: Mikołaj Owitasnik i Izabela Sterobat.

Rozwiązania należy nadsyłać na adres: Mrs. Zofia Ziolo, 1823 W. 49 Ave., Cicero, IL 60650.

ORZEŁ I TARTAN

Oto prawdziwa i wstrząsająca opowieść z czasów brutalnego napadu Niemców na Polskę w roku 1939. Powieść ta zacierpnięta została z źródłowych materiałów dotyczących kampanii polskiej z pamiętników uczestników walk i wydarzeń oraz z dokumentów wojskowych.

Autorem tej nadzwyczaj interesującej powieści jest Jerzy Pomian, który ze znajomością rzeczy i bez nacągania faktów opisuje najpierw działalność szpiegowską i dywersyjną Niemców zamieszkujących w Polsce, następnie szalenie bohaterские walki z nieprzyjacielem nad Brdą, Wisłą i Bzurą, diabelski podstępny prowadzenie przez Niemców wojny, wrzeszczące masowe mordy ludności cywilnej i wywożenie tej do Niemiec.

Książka w ładnej, mocnej oprawie płóciennej
INWETARZOWA WYPRZEDAŻ OBECNIE \$2.00
(Kosztowała poprzednio \$2.50)

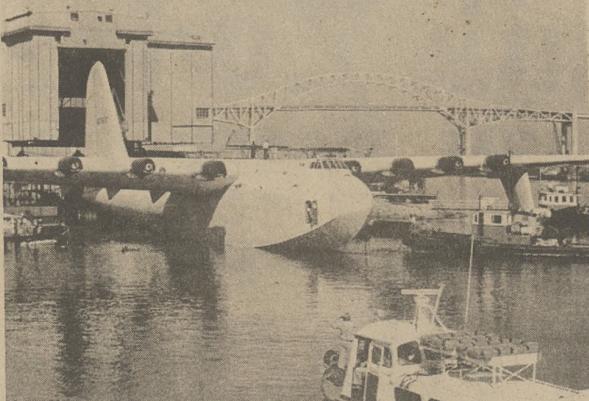
Zamówienia wraz z należnością nadsyłać należy:

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

6100 N. Cicero Ave.

Chicago, Ill. 60646

C.O.D. NIE WYSYŁAMY.

LONG BEACH, KALIFORNIA. — "Spruce Goose", zbudowany 33 lata temu największy samolot świata, zakotwiczony będzie w tutejszym porcie jako zabytek muzealny. (UPI)

Kronika Harcerska

"Z Dzieckiem Swoim Rozmawiaj Po Polsku i Przekaż Mu Polskie Tradycje"

Święto Niepodległości

11 listopada 1918 roku, kiedy to sięgnęliśmy po Wolność, jest uznane jako Święto Niepodległości.

Zryw przygotowany przez świadomą część społeczeństwa i przez Polską Organizację Wojskową, objął wszystkich, przerodził się w spontaniczne, entuzjastyczne działanie całego społeczeństwa. Ale najwyżej zareagowała młodzież — a wśród niej młodzież harcerska — pracująca od 1911 roku w jawnych czy też zakspirowanych drużynach — stanowiła często czoło walczących. Harcerze i harcerki — zgodnie ze złożonym Przyrzeczeniem — w wielu wypadkach pierwsi rozpoczęli rozbrajanie okupantów, tak w stolicy jak i innych miastach polskich. Rozbrajali, obsadzali budynki, obejmowali służbę w uwolnionym mieście.

A zatem idąc, w niedzielę — 16 bm, o godzinie 10:30 w kościele św. Trójcy na Mszę św. — pomyślmy o naszych braciach i siostrach, harcerzach z tamtych dni, o ich gotowości i poświęceniu, które przekazują nam płomień umiłowania Wolności i Polski. Jesteśmy ich spadkobiercami, jesteśmy — jak oni — harcerzami.

Jak Harcerstwo Powstało (XXXII)

Rozstaliśmy się z Andrzejem w Ogleborku na wzięcie u twórcy Trylogii, Henryka Sienkiewicza.

Po wykonaniu tam zadań ruszył do Piotrkowa, na głębokie tyły rosyjskie.

Na jednej z pensji żeńskich zjawiał się w początkach jesieni nowy, młody "pan profesor". W dzień jest "pan profesor" wzorowym pedagogiem, ale z nadejściem mroku zmienia się nie do poznania. Zebrania, rozmowy, ćwiczenia, szyfrowane rozkazy, szyfrowane raporty i dopiero nad ranem — krótki sen.

Czyż uczniowie czy policjanci rosyjscy mogą wiedzieć, że "pan profesor" posiada w kieszeni legitymację Rządu Narodowego z podpisem Komendanta Głównego, wystawioną na imię Andrzeja Małkowskiego?

W Piotrkowie Małkowski przeprowadza największą ze swych konspiracyjnych prac: organizuje silną i liczną P.O.W. — Polską Organizację Wojskową.

Tam też pewnego dnia docierają doń z instrukcjami dwaj kurierzy legionowi: legionista Antoni Sikorski i ... Olga! Oleńka! ... Ty? ... Skąd się wzięłaś?

Spod wiejskiej chustki, nasuniętej głęboko na czoło, uśmiechają się do przerażonego i zdumionego Andrzeja wielkie, głębokie, czarne oczy.

— Już wytrzymać nie mogłam w Zakopanym. A zresztą czy kurierki i wywiadowniczy są w wojsku mniej potrzebne od emisariuszy?

Płyną tygodnie, płyną dni! Warszawa ... Dziesiątki niebezpieczeństw. Znow Piotrków ...

Wezwany do kwatery Komendanta do złożenia raportu z przeprowadzonych robót przekrada się Małkowski przez tyły rosyjskich wojsk — na front. A przekradając się — nie zauważa prawie mijających placówek i patroli, nie widzi krajobrazów i ludzi. Albowiem cały, bez reszty, jest pochłonięty, nową ideą, jaka opanowała go na skutek krzącających uprzejmych pogłosek o coraz większym krępowaniu niezależności legionowej przez wojskowe władze austriackie. Tylko chyba instynktowi i dużej wprawie zawdzięcza Andrzej szczęśliwe zakończenie tej drogi, kiedy rozbiegana myśl, nie zauważając niebezpieczeństw, błądziła w płomiennych zygach po odległych krainach wyobraźni.

Początek rozmowy odbył się nieskończenie długo. Sprawozdanie — cyfry, układy stosunków, charakterystyki — oh, byle raz z tym skończyć i przejść do rzeczy najważniejszych i istotnych. A dziś

Komendant jest tak wyjątkowo szczegółowy w pytaniach.

Nareszcie! Czy może Komendantowi zająć jeszcze chwilę czasu? I czy to prawda, że Austriacy żądają od legionu złożenia przysięgi na wierność cesarzowi, narzucić chcą ścisłe austriackie kierownictwo? Bo jeśli tak — to on Małkowski — chce podzielić się z Komendantem myślą, która go pali i piecze, która ocalić może Wojsko Polskie od czekającego go poniżenia i która Sprawą Polską, powinna świat wstrząsnąć.

Mianowicie — czyby nie było dobrze rzucić do stu piorunów tych wszystkich — cesarsko-królewskich szpymierzeńców i wykorzystując odwrot austriackich wojsk — odmaszerować na Podhale i założyć niezależną Rzeczpospolitą Podhalańską.

c.d.n.

Pamiętali

Odwiedzając w Dzień Zaduszy groby harcerzy spotkałmisi wrzeszczący dowód pamięci o tych, którzy od nas odeszli — pozostawiony przez zuchów i harcerzy z niedawno stworzonego ośrodka harcerskiego w Pałatine. Biało-czerwone chorągiewki z nazwą gromady, na grobach żołnierzy i harcerzy na cmentarzach: św. Wojciecha i Maryhill zwracały naszą uwagę. Brawo Harcerski Pałatine.

Wystawa Grup Etnicznych

Wielka Międzynarodowa Wystawa grup etnicznych urządzana przez Chicago w Navy Pier w dniach 22 bm. w godz. 11-9 i 23 bm. od 11-7 jest okazją do spotkania się z innymi grupami, oglądnięcie bogactwa folkloru różnych grup, a równocześnie reprezentowania naszej sztuki ludowej, jej wyrobów oraz naszej kultury poprzez stoisko kulturalne, występy Zespołu Tanecznego "Lechici", okazanie naszych strojów ludowych, a przede wszystkim naszą własną postawę jako przedstawicieli Narodu, który dał olbrzymi wkład w kulturę świata i Stanów Zjednoczonych, a przedstawiciele polskiej myśli twórczej i sztuki zdobyli najwyższe szczyty w różnych dziedzinach i zostali uznani i wyróżnieni przez świat, jak choćby Ojciec św. Jak Paweł II, oraz ostatnio poeta Czesław Miłosz (zdobywca Nagrody Nobla) i inni.

Zachęcamy naszą młodzież: zuchów, harcerki i harcerzy do wykorzystania okazji poznania bogactwa folkloru i kultury poszczególnych grup, nawiązania kontaktu z młodzieżą tych grup — co napewno pomoże głębiej zrozumieć ideę przewodnią społeczeństwa Stanów Zjednoczonych, które rozumieją, że kulturę Stanów tworzą wspólnie kultury wszystkich grup etnicznych, połączone w jedną wspaniałą mozaikę.

20 Lat

"Rodziny Bema"

W październiku br. upłynęło 20 lat od chwili powstania na Węgrzech jednego z najpopularniejszych tutaj zespołów polonijnych — grupy noszącej imię Józefa Bema a nazywanej potocznie, zwłaszcza przez Polonię węgierską, "rodzina Bema".

W zespole, założonym przy Polskim Stowarzyszeniu Kulturalnym w Budapeszcie, tańczy, gra i śpiewa po polsku kilkadziesiąt osób reprezentujących trzy pokolenia.

"Rodzina Bema" była wielokrotnie odznaczana za swą działalność zarówno przez władze Węgier jak i Polski.

Poza Węgrami i Polską zespół występował również we Francji i Belgii, zbierając pochlebne recenzje za kunszt z jakim odtwarza tradycyjne polskie tańce ludowe.

OBSZERNE informacje przeczytasz i najlepsze zdjęcia zobaczysz w Dzienniku Związkowym.

PROFESOR WILCZUR

TADEUSZ DOŁĘGA MOSTOWICZ

74

(Ciąg dalszy)

O siódmej rano tłusty wałach Wańka był już zaprzężony do bryczki. Powozić miała Zonia, gdyż żaden z mężczyzn nie mógł się oderwać od pracy w młynie. Łucja zapakowała walizkę Wilczura, który z obandażowaną ręką przyjmował jednak chorych. Około ósmej, po śniadaniu, wsiadł na bryczkę.

— Tak mi strasznie przykro, że puszczam pana samego — mówiła doń Łucja — ale przecież nie mogę zostawić tych wszystkich chorych bez opieki.

Wilczur przyjrzał się jej uważnie:

— Czy pani nie ma gorączki.

Zaprzeczyła stanowczo:

— Ależ nie. Jestem zemocjonowana tym wszystkim.

— Niechże pani mi się tu przynajmniej nie rozchoruje — mówił, całując ją w rękę.

— Będę tęskniła — powiedziała szeptem tak, by Zonia tego nie słyszała. — I błągam, niechże pan do mnie pisze.

— Dobrze, dobrze.

— Jeżeli nie otrzymam co dzień listu, to nie wytrwam na stanowisku i przyjadę do miasta. Śdzę, że ta groźba jest dostatecznie wymowna, by skłonić pana do pisania.

Zonia, która siedząc obok Wilczura, kręciła się niecierpliwie, przerwała tę rozmowę:

— No, jak mamy zatrzymać się jeszcze u doktora Pawlickiego w Radoliszkach, to już czas w drogę.

— Do widzenia — zawołał Wilczur.

Bryczka musiała się jeszcze zatrzymać przed młynem, gdyż cała rodzina Prokopa Mielnika z nim samym na czele wyszła, by pożegnać profesora.

— Z Bogiem i proszę wracać zdrowym.

Wilczur istotnie chciał wstąpić do Pawlickiego przede wszystkim po to, by mu podziękować za wczorajszą uprzejmość i złożyć niejako rewizytę, a po wtóre po to, by prosić go o dotrzymanie obietnicy i zagładanie do Łucji, która zapracuje się nie mając żadnej pomocy.

Pawlickiego wraz z jego żoną zastał przy śniadaniu. Tutaj dopiero w trakcie rozmowy dowiedział się o drodze przez bagna, którą musiała odbyć Łucja do Kowalewa.

— Wiem od tamtejszych mieszkańców, że przez te torfowiska przejście jest prawie niepodobiestwem — mówił Pawlicki. — A zresztą dzisiaj mam tego dowód. Bardzo smutny dowód.

Zrobił pauzę i powiedział:

— Pannę Kańską przeprowadzał młody chłopak z Muchówki, niejaki Suszkiewicz, uchodzący za najlepszego znawcę terenu. Przeprowadził ją szczęśliwie. Później sam wracał do domu tą samą drogą. — Wracał — lecz dotychczas nie wrócił. Już nigdy nie wróci.

ROZDZIAŁ XIV

Łucja nie dowiedziała się o śmierci Antoniego Suszkiewicza ani tego dnia, ani następnego. Podczas opatrunku w pokoju ambulatoryjnym dostała ponownego zawrotu głowy, lecz już znacznie silniejszego. Ledwo zdążyła pokryć pacjentowi ranę gazą i wydać Donce polecenie obandażowania. Półprytomna, opierając się o ściany poszła do swego pokoju. Przerazona Donka pobiegła po Jemioła, który zmierzwiwszy temperaturę sam się przestraszył. Rtgę w rurce przekraczała czterdzieści stopni. Zabrał się do ratowania, jak umiał.

Przed wszystkim napełnił Łucję odwarem z tych ziół, które profesor dawał chorym na obniżenie temperatury, potem kazał Donce rozebrać Łucję i ułożyć ją w łóżku. Dalej jego wiadomości lekarskie nie sięgały, wobec czego usiadł przy łóżku i kontentował się odpędzaniem much.

Na szczęście wczesnym popołudniem przyjechał doktor Pawlicki. Jemioł wyszedł na jego spotkanie:

— Spadło tu na nas, szcziogodny eskulapie, siedem plag egipskich. Mego starego przyjaciela pogryzł pies, w apteczce wyczerpał się spirytus, no i panna Łucja leży w gorączce nieprzytomna. Zaaplikowałem jej dekolt z jakichś ziół na obniżenie temperatury, ale wciąż ma czterdzieści. Niechże pan zobaczy, co z nią jest. Mam nadzieję, że to nic poważnego pomimo wysokiej temperatury.

Doktor Pawlicki zbadał chorą i doszedł do przekonania, że gorączka powstała na tle ząbiebnienia i wyczerpania nerwowego.

— Panna Kańska ma zdrowe serce — wyjaśnił Jemiołowi — wobec czego nie przewiduję żadnych poważniejszych komplikacji. Po paru dniach wróci do zdrowia. Zresztą będę tu codziennie zaglądał.

Istotnie dotrzymał przyrzeczenia. Co dzień po swoich normalnych przyjęciach w Radoliszkach przyjeżdżał do lecznicy, gdzie nie tylko interesował się stanem zdrowia Łucji, lecz zajmował się również tutejszymi pacjentami.

Po pięciu dniach Łucja odzyskała przytomność. Chciała wstać, lecz była tak osłabiona, że nie mogła się nawet ubrać. Udało się jej to dopiero nazajutrz. Była to niedziela i przyjechał ją odwiedzić pan Jurkowski.

Wiedział już od Pawlickiego o chorobie Łucji i przyjechał z ogromną naręczą kwiatów.

— O, pewno pan miał dużo kłopotów z tymi kwiatami — dziękowała Łucja. — To bardzo miłe z pańskiej strony.

— Co tam miłe. Przecież do licha choroba pani to po części moja wina. A jeżeli nie moja, to moich dziadów i pradziadów, że się w Kowalewie osadzili. Bo pani pewno nie wie, że to paskudne błościszce należy do Kowalewa. Głowiłem się już nieraz nad tym, jak te bagna osuszyć. Sprowadziłem nawet różnych inżynierów. Chodzili, kręcili głowami, mierzylili, a z tego wszystkiego figa z makiem.

Zaśmiał się głośno, klepnął się z rozmachem po kolanach i dodał: — Po pięćset złotych wzięli i pojechali do diabła. A bto jak było, tak jest.

Mówił bardzo głośno, śmiał się szeroko. Cały dom napełnił się dudnieniem jego barytonu. Gdy poruszała się po pokoju, zdawało się, że poprzewraca wszystkie sprzęty. Pełno od niego było i głośno w lecznicy.

Ponieważ przyjechał wprost z sumy w Radoliszkach i była właśnie pora obiadowa Jemioł zakrzętał się, by przy jedzeniu nie zabrakło wódki. I nie zabrakło jej rzeczywiście. Pan Jurkowski okazał się dobrym kompanem. Obiad już był dawno zjedzony, a obaj przepijali do siebie nieustannie. Łucja czując się zmęczona pożegnała ich, by położyć się do łóżka. Gdy tylko wyszła, pan Jurkowski pochylił się ku Jemiołowi i powiedział szeptem, który doskonale słyszał było w promieniu dwudziestu metrów dookoła domu:

— Ależ panie! Co to za nadzwyczajna kobieta! Na kamieniu takie powinny się rodzić.

Jemioł poważnie skinął głową:

— Nie mam nic przeciw tego rodzaju porodom, zacny agrariuszu. Chociaż mniemam, że one wołałyby rodzic się na czymś pulchniejszym.

Pan Jurkowski zmarszczył brwi z zainteresowaniem:

— Na pulchniejszym?

— Si, signore. No, nasze kawalerskie.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Gwiazdka Dla Polskich Inwalidów Wojennych

Tradycyjnie w okresie Świąt Bożego Narodzenia przekazujemy sobie nawzajem upominki świąteczne. W tym okresie nie zapomnijmy przesłać choć skromnego upominku polskim żołnierzom inwalidom i chorym kacetowcom, żyjącym na obcym terenie w Niemczech Zachodnich.

Pamiętajmy, Drodzy Rodacy, jakże trudno i przykro jest pozostać głuchym na wołanie o pomoc braci żołnierzy i chorych kacetowców, którzy na polu walki z odwiecznymi wrogami spełnili swój żołnierski obowiązek w obronie zasad sprawiedliwości i wolności człowieka, czy też na przymusowych pracach w obozach śmierci stracili zdrowie, zostając inwalidami i dziś są niezdolni nawet do częściowej pracy i emigracji.

Znajdują się oni na terenie NRF w dużo gorszej sytuacji materialnej od kolegów żyjących w innych krajach zachodnich. Liczą oni jedynie na pomoc społeczeństwa polskiego na Zachodzie, szczególnie na pomoc Polonii Am. i wierzą, że Polonia, wzorem lat ubiegłych, pomocy tej i w tym roku udzieli swoją fiarą na Gwiazdkę Świąteczną.

Zarządy Zw. Inw. Wojen. PSZ i Kacetowców w NRF, które w oparciu o otrzymane ofiary od społeczeństwa udzielają inwalidom pomocy materialnej i prawnej, apelują do Poloni o poparcie zbiórki na tutejszym terenie. Wierzę, że apel ten trafi do

Waszych serc i że nikogo nie braknie w poparcie tego szlachetnego celu.

Wzrosem lat ubiegłych, od 1951 r. przeprowadzam z upoważnienia i w tym roku z kolei 30-tą zbórkę wśród Polonii Am. z wiarą, że przy Waszej pomocy wspólnie uzyskamy pozytywny wynik. Jestem jednym z tych żołnierzy, któremu trudne warunki życia inwalidy są znane, nie tylko na terenie NRF. Zwracam się do Was, a szczególnie do Zarządów Organizacji, z prośbą o poparcie i pomoc w przeprowadzeniu zbiórki, którą pomóżemy w zebrać ponieważ tym, którzy zostali inwalidami i dziś liczą na naszą pomoc i wyrozumienie. Więc bądźmy szczydry z pomocy dla nich!

Czeki, Money Order można wyrobić na: Zw. Inw. Wojen. PSZ w NRF albo na nazwisko upoważnionego kolektora: Trybuła Józef i odesłać na jego adres, niż podany, w terminie do 1 lutego 1981 r. Przesłane w terminie późniejszym też będą przyjęte i odesłane do miejsca przeznaczenia.

Po zakończeniu zbiórki podane będzie sprawozdanie w prasie i radio. Wszelką korespondencję w tej sprawie i ofiary proszę kierować na mój adres:

Trybuła Józef, 4941 Northcote Ave., 2nd Fl., East Chicago, Ind. 46312. Tel. (219) 398-4453.

Upoważniony Kolektor Zbiórki
TRYBUŁA JÓZEF

Z Pobytu Premiera Rządu R.P. K. Sabbata w Stanach Zjedn.

Na zaproszenie Komitetu Skarbu Narodowego w New Jersey, w związku z jego 25-tą rocznicą założenia, Kazimierz Sabbat z małżonką przyjechał do Stanów Zjednoczonych i odwiedził rejony Connecticut, New Jersey, New York i Chicago.

W Stanach wschodnich Polonia zgłosiła mu serdeczne powitanie w Hartford, w New Britain, w Perth Amboy i w New Yorku. Główne przyjęcie odbyło się w New Jersey na Bankiecie 25-lecia.

Z gości honorowych na tym Bankiecie należy wymienić gen. amerykańskiego pochodzenia A. Krępa, majora miasta Perth Amboy, który wręczył premierowi klucze miasta, oraz senatora stanowego, który odczytał list powitalny Gubernatora stanu.

Należy wspomnieć o spotkaniu w Instytucie J. Piłsudskiego z b. min. Jedrzejewiczem i dr. Wandą Piłsudską, o spotkaniu prasowym, zorganizowanym przez N. Redaktora "Nowego Dziennika" Bolesława Wierzbickiego i spotkaniu z filantropką polskiego pochodzenia p. Johnson. Premier Sabbat złożył wieniec przed pomnikiem Ofiar Katynia, przy której to uroczystości była liczna Polonia

Bankiet Klubu Borek Wielki

Klub Borek Wielki urządza Bankiet z okazji 35-iej rocznicy istnienia oraz działalności Klubu. Bankiet odbędzie się w sobotę, 15 listopada, w sali Golden Swan, 5124 W. Belmont Ave., o godz. 5-jej po poł. godziną koktailową, a punktualnie o godz. 6-jej podana będzie kolacja. W części oficjalnej wystąpi Chór Echo, po występie zabawa taneczna przy dźwiękach doborowej orkiestry "Kujawiak" pod kier. Kazimierza Pieczko.

Bilety \$15.00 od osoby. Po rezerwacji prosimy telefonować: 736-4952. Serdecznie zapraszamy.

Adam Ocytko

Posiedzenie Klubu Kujawiaków

Posiedzenie Klubu Kujawiaków z południowej strony miasta odbędzie się we wtorek, 11 listopada o godz. 7.30 wiecz. w sali Rainbow Gardens, 1425 W. 51-sza ul. Mamy ważne sprawy do omówienia więc prosimy o liczny udział w posiedzeniu.

St. Kwartnik — prezes
L. Siorek — sekr. prot.

Zapisy Do Chóru Opery Lyric

Dyrekcja chicagoskiej opery Lyric podaje do wiadomości, że w ciągu grudnia br. oraz stycznia 1981 przeprowadzane będą próby dla osób, które zainteresowane są przystąpieniem do chóru opery.

Przyjmowani są kandydaci obu płci, we wszystkich kategoriach wokalnych. W sprawie bliższych informacji można skontaktować się z dyrekcją opery: tel. 346-6111, adres: Lyric Opera of Chicago, 20 North Wacker Dr., Chicago, Ill. 60606.

● KUPUJĄCE W SKŁADACH ●
KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W
DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

SOUTH HOLLAND, ILL.—W Chicago bawiła przejazdem poetka i tłumaczka poezji amerykańskiej Ludmiła Marjańska. Spotkanie z poetką zorganizował w swym domu w S. Holland, prez. Polskiego Klubu Artystycznego Marian Winters (na zdjęciu z prawej). O twórczości gościa mówił prof. Tymoteusz Karpowicz (z lewej).

KRONIKA TRÓJCOWA

Zapowiedzi

Kazimierz Trujniak i Maria Misia-czek z Trójcowa. Zap. II.

"Turkey Shoot"

Zabawa Towarzystwa Imienia Jezus odbędzie się 11 listopada o godz. 8 na sali parafialnej. 50 indyków jest do rozlosowania. Bilety 25¢ albo 5 za dolara. Można je zakupić od członków Tow. Im. Jezus, od Marszałków lub na plebanii.

Oplatki i Kartki Świąteczne

Są do nabycia na plebanii lub w zakrystii. Oplatki 50¢; kartki polskie i angielskie \$2.00 za pudełko. Później będą polskie kalendarze w sprzedaży.

Godzina Różańcowa

Ojca Justyna

Zachęcamy parafian aby słuchali Godzinę Różańcową. Program nadawany jest w soboty o 7:30 rano, 1490 kc; w niedziele o 7:30 wieczorem, 1490 kc; a w niedziele po południu o 2:30, 540 kc.

Na Zimę

Aby utrzymać ciepło w kościele prosimy używać tylko przednie drzwi. Na przodzie tylko trzy środkowe drzwi będą do użytku. Ubierajcie się ciepło.

Dzień Eucharystyczny

Wystawienie Najśw. Sakramentu przypada na święto Chrystusa Króla, to jest w niedzielę, 23 listopada. Ado-

racja rozpocznie się po sumie i będzie trwała do godz. 3:30 po poł. O godzinie 2:30, Statua Matki Boskiej Fatymskiej zawita do nas razem z Towarzystwem Blue Army of Mary. Odbędzie się stosowne nabożeństwo po angielsku. Zakończenie będzie po polsku o godz. 3:30.

Serdeczne Gratulacje

W tych dniach szczęśliwie przeżywają rocznice swych zaślubin: Roman i Helen Stefański; Edward i Genowefa Oczak 40-tą rocznicę ślubu; dzisiaj także państwo Tadeusz i Helena Krajenta obchodzą 40 rocznicę ślubu. Składamy serdeczne gratulacje i Szczęść Boże.

Budowa Centrum Kulturalnego im. Kopernika

Fundacja Kopernikowska informuje, że 28 października br. rozpoczęto przebudowę budynku pod adresem 5216 W. Lawrence Ave., na Polskie Centrum Kulturalno Społeczne.

Prace budowlano-montażowe obejmują wykonanie nowego wejścia, wieży i windy. W następnym etapie nastąpi zabudowanie obecnego wejścia i hollu z przystosowaniem na bibliotekę im. Jana Pawła II oraz, sale zebraniowe, pomieszczenia na biura porad i biura Fundacji.

Rozpoczął się zatem realizacja marzeń całej Polonii!

Zapisujcie się Do Koła Przyjaciół Orchard Lake

Apel Kanclerza, Ks. St. Milewskiego

Każdego roku w listopadzie Zakłady Naukowe Orchard Lake — Polskie Seminarium św. Cyryla i Metodego, Kolegium Maryji Panny i Wyższa Szkoła Najśw. Maryji Panny — rozsyłają kilkadziesiąt tysięcy listów/apeli do Przyjaciół Polskiego Seminarium w Stanach Zjednoczonych. Jedynym tego rodzaju Zakładem Naukowo-Wychowawczym licząc na konieczną roczną pomoc Polonii, aby skutecznie dla chwały Bożej, Kościoła, Kraju i Polonii pracować.

Spotkanie Towarzystwa Koła Karpaczyców

Koło Karpaczyców w Chicago zaprasza na spotkanie towarzyskie "Swierk na wesoło" do Lusaka Mission, 6965 W. Belmont Ave. w sobotę 22 listopada na godzinie 8 wieczór. W programie wystąpią E. Ballarin i Stasia Deszcz, przy fortepianie prof. R. Rygiel. Po programie do tańca przygrzewać będzie orkiestra "Blue Band". Bufet gorący i zimny. Dotacja \$5. Dochód przeznaczony na cele dobroczynne. Rezerwacji można dokonać telefonicznie pod nr. nr. 625-4352; 337-8633.

H. Scigała — prez.

M. Blahaczek — sekr.

Odczyt Prof. Dr W. Tylocha

Polski Instytut Naukowy, Oddział Chicago, uprzejmie zaprasza całą Polonię na odczyt Prof. Dr Witolda J. Tylocha, wybitnego Orientalisty z Uniwersytetu Warszawskiego, który przebywa obecnie na wizycie naukowej w Stanach Zjednoczonych.

Odczyt p.t. "POCZĄTKI CHRZESCIJANSTWA W ŚWIETLE REKOPIŚCÓW ZNAD MORZA MATWEGO" odbędzie się w sobotę, 15 listopada o 7:00 wieczorem w dolnej sali Domu O.O. Jezuitów, 4105 N. Avers.

Proferos Tyloch omówi słynne rękopisy odkryte w Qumran nad Morzem Martwym i naświetli ich znaczenie dla poznania religijnej i filozoficznej atmosfery, w której narodziło się Chrześcijaństwo. Po odczycie, dyskusja i kawa.

Piotr Steinkeller - sekr. Instytutu

którym służy Orchard Lake, jest rozsiada po całym kraju. Wielu i pracy i działalności tych Zakładów Naukowych jeszcze nie słyszało lub dokładnie ich pracy, znaczenia i działalności nie poznało.

Orchard Lake już w r. 1985 obchodzić będzie swoje Stulecie. Wychoyło ono tysiące kapłanów i przywódców Polonii, najdosłojniejszym z których jest Jego Eminencja Kardynał Jan Król z Filadelfii.

Do tych Zakładów Naukowych dwukrotnie przybył obecny papież, Jan Paweł II, który podczas homilii wygłoszonej w kaplicy Matki Boskiej w Orchard Lake nazwał Orchard Lake "najpiękniejszym Polskim Seminarium na świecie".

Ten sam Ojciec Święty powiedział delegacji księży z Orchard Lake kilka dni po swojej inauguracji w Watykanie: "Wypełnijcie Orchard Lake. Utrzymujcie Orchard Lake! Potrzebujemy Orchard Lake".

Orchard Lake jest gotowe nadal, gorliwiej, skuteczniej, wytrwale służyć. Tego jednak bez pomocy dobrodziejów wykonać nie będzie mogło.

Ks. kanclerz Stanisław Milewski zwraca się do Przyjaciół Orchard Lake i zaprasza wszystkich członków Polonii, czy to z Polski przybyłych czy tu w Stanach urodzonych, do zapisania się w szeregi Koła Przyjaciół. "Jestem świadom, że nasz apel listowny nie sięgnie faktycznie przeszło milion domów, w których mieszkają Polacy i Amerykanie polskiego pochodzenia, którzy są gotowi nam pomóc w krzewieniu oświaty, przygotowaniu przyszłych polskich kapłanów do służby Kościołowi w Stanach Zjednoczonych, szerzeniu kultury, języka i zwyczajów polskich" — pisze ks. Milewski.

Jeżeli listonosz nie przyniósł Wam apelu, jeżeli w parafii Waszej nie ma specjalnej zbiórki lub możliwości złożenia ofiary na potrzeby Orchard Lake, ks. kanclerz Milewski gorąco prosi, abyście wszelkie ofiary na Orchard Lake przysłali bezpośrednio na jego ręce pisząc:

Ks. Stanisław Milewski,
The Orchard Lake Schools,
Orchard Lake, MI. 48033.

Festiwal "Muzyka" w Centrum Kopernikowskim

Centrum Kulturalne im. Mikołaja Kopernika zawiadamia, że w dniu 21 listopada, początek o godzinie 7:30 wieczorem odbędzie się Festiwal "Muzyka" — festiwal polskiej muzyki, tańca i śpiewu.

Specjalnym gościem i "Master of Ceremonies" będzie Tom Korzeniowski, reporter NBC News.

Na scenie po raz pierwszy razem wystąpią zespoły śpiewacze "Lira" i Chór Chopina oraz w barwnych

strojach najlepsze w Chicago zespoły taneczne: Rzeszowiaci, Lechici, Wesoły Lud i Polonez.

Fundacja Kopernikowska zaprasza całą Polonię na ten wspaniały Festiwal "Muzyka" — na przepiękny pokaz folkloru polskiego. Bilety wstępu tylko \$5.00 od osoby. Ilość miejsc jest ograniczona. Prosimy zamawiać bilety wcześniej w COPERNICUS FOUNDATION, 5216 W. Lawrence Ave., Chicago, Ill. 60630, telefon 777-8898.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Posiedzenie Grupy 877 ZNP

Tow. Tysiąc Walecznych, Grupa 877 ZNP odbędzie posiedzenie w środę, 12 listopada o godz. 7:30 wiecz. w sali SWAP, 6005 W. Irving Park Road. Sekretarz finansowy będzie urządował od godz. 6:30 wiecz. Prosimy wszystkich członków o przybycie.

T. Wojnar — prezes

S. Krukar — sekr. prot.

Koncert i Bal Chóru Filareci-Dudziarz

Chór Filareci-Dudziarz zaprasza całą Polonię na Koncert i Bal z okazji 72-lecia założenia chóru. Prosimy o zapamiętanie, że spotykamy się wszyscy 6 grudnia b.r. o godz. 7-mej wiecz., w sali SWAP'u, 6005 West Irving Park Road, Chicago. Dyrygentem chóru jest znany pianista Henryk Wawrzyczek. Prezesa chóru, Dorota Wiśniewska, i Przewodniczący Komitetu, Ted Nikliński, oraz wszyscy członkowie, proszą o poparcie imprezy. Orkiestra "Polonez" — R. Mytnika. Rezerwacje stolików: tel. 235-3972. Przyjemnie spędzić czas w gronie śpiewaków i dodacie im otuchy do dalszej pracy na polu krzewienia pieśni i słowa polskiego. Górą Pieśń.

Bal

Rycerzy Dąbrowskiego

Rycerze Dąbrowskiego mają zaszczyt zaprosić Szanownych Państwa na Bal, który odbędzie się w sobotę, 15 listopada, o godz. 7:30 wiecz., w Resurrection High School Auditorium, 7500 W. Talcott. Gra orkiestra "Polonez" pod dyr. Romana Mytnika. Wstęp \$5. Parking zapewniony. Po rezerwacji prosimy telefonować pod nr. nr.: PA 5-7038; 774-4443 lub 354-3271. Całkowity dochód z Balu przeznaczony na polskie uczelnie w Orchard Lake.

Klub Ojców Przy Szkole Webera

Klub Ojców przy Weber High School urządzi w dniach 14 i 15 listopada (piątek, sobota) "Monte Carlo Nites", w sali szkoły, 5252 W. Palmer Str. Wstęp wolny. Rozgrywki zaczynają się o godz. 7:30 wiecz. Miesięczne posiedzenie Klubu odbędzie się w środę, 19 listopada o godz. 7:30 w Alumni Hall.

E. Walega — prezes

Pomnik Słowackiego

W Warszawie ogłoszono nazwiska laureatów konkursu na pomnik Juliusza Słowackiego w Warszawie.

Zdobywca I nagrody został artysta rzeźbiarz z Poznania Jerzy Sobociński, z którym współpracował jego syn — student II roku wydziału rzeźby Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu — Robert Sobociński. Pomnik w formie kilku-nastometrowej kolumny, na której szczyście znajduje się postać wieszczca stanąć ma przed gmachem Teatru Wielkiego od strony pl. Zwycięstwa.

TEHERAN. — Mohammad Javad Toungolian irański minister od spraw wydobycia ropy naftowej został wzięty do niewoli przez oddział żołnierzy irackich. (UPI)

GOTÓWKA ZA PUSZKI
Skupujemy METAL — PAPIER — BATERIE
Najwyższe Ceny
GLOBAL RECYCLING INC.
1800 N. ST. LOUIS 276-0730

Posiedzenie Stow. Dobroczynności ZNP

Posiedzenie Stowarzyszenia Dobroczynności odbędzie się we wtorek, 11 listopada, o godz. 7:30 wiecz., w siedzibie Związku, pnr. 6100 N. Cicero Ave.

Wieczór poprowadzi kasjerka Stowarzyszenia p. I. Szczech. W czasie posiedzenia wyświetlony będzie film z Czerwonego Krzyża.

Z powodu nadchodzącego Balu Debiutantek, który odbędzie się w sobotę, 15 listopada, w hotelu Conrad Hilton, uprasza się panie delegatki o punktualność, ponieważ jest wiele spraw do załatwienia.

Helena Szymanowicz, prezesa
Marta Filar, sekr. prot.

Posiedzenie Grupy 2742 ZNP

Towarzystwo Wolność Ludu, Gr. 2742 ZNP, zwołuje posiedzenie na niedzielę 16 listopada o godz. 1:30 po poł. do sali Parafii św. Jadwigi, przy Hojne i Lyndale ul. Na tym posiedzeniu urządzamy losowanie premii. Mile będą widziani nowi członkowie którzy chcą nam pomóc w pracy organizacyjnej.

Z. Ziółkowski — prezes
M. Stermiński — sekretarz

Posiedzenie Grupy 127 ZNP

Tow. im. R. Dmowskiego, Grupa 127 ZNP zawiadamia swoich członków, że w czwartek, 13 listopada odbędzie się miesięczne posiedzenie Grupy w sali Moskal Hall, 5639 N. Milwaukee. Początek o godz. 7:30 wiecz. Sekretarz fin. będzie urządował od godz. 7:00 wiecz. Apeluujemy o liczny udział członków ze względu na omówienie ważnych spraw przed wyborami nowego Zarządu.

S. Pyka — sekr. prot.

Zebranie Wyborcze Grupy 2514 ZNP

Tow. Giewont, Grupa 2514 ZNP odbędzie posiedzenie w piątek, 14 listopada, o godz. 7:30 wiecz. w Lusaka Mission, 6965 W. Belmont Ave. W czasie posiedzenia wybory nowego Zarządu na rok 1981. Prosimy wszystkich członków o obecność.

B. Migala — prez.

Z. Lewandowska — sekr.

Msza Święta Za Zmarłych Nauczycieli

W niedzielę 16 listopada b.r. o godz. 12 w poł. w kaplicy O.O. Jezuitów przy ulicy 4105 N. Avers, odprawiona zostanie Msza św. za zmarłych nauczycieli.

Zrzeszenie Nauczycieli Polskich w Ameryce prosi wszystkich nauczycieli i przyjaciół szkół polskich o przybycie na to nabożeństwo. Po Mszy św. spotkanie towarzyskie.

Zabawa Jesienna Szkoły im. Wł. Sikorskiego

Polska Szkoła im. gen. Wł. Sikorskiego w Addison, Il. urządza Zabawę Jesienną w sobotę 15 listopada 1980 r., w sali SWAP, 6005 W. Irving Park Rd. Gra orkiestra "Nova". Bufet i bar obficie zaopatrzone. Początek o godz. 8:00 wiecz. Donacja \$6.00. Zapraszamy uprzejmie wszystkich miłośników dobrych zabaw. Całkowity dochód przeznaczony na cele szkolne.

S. Kaminski — kierownik szkoły

BIURA PRAWNE JOHN'A ROKACZA

Adwokat mówiący po polsku zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami. Pierwsza Wizyta BEZ OPŁATY. Przyjmujemy Także Wieczorami Dzwon 7 dni w tygodniu 24 godziny. Dwa biura: Downtown i Northwest.

726-3753

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 N. Cicero Ave., Chicago, Ill. 60646

POLISH DAILY ZGODA

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny

EDWARD C. RÓŻAŃSKI, Zarządca

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0141
Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ

W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

Codzienne i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25
Półroc. (6 mos.) 18.00	Półroc. (6 mos.) 6.75
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00	

Codzienne i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półroc. (6 mos.) 25.00	Półroc. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00

W kioskach (News-Stands) — pojedynczo
Numer Codzienny (Single Daily Copy) ..... 30¢

W kioskach (News-Stands) — pojedynczo
Numer Weekendowy (Single Week-End) ..... 40¢

Nasi Kongresmani

W kończącym obecnie swoje prace Kongresie mieliśmy dziewięciu kongresmanów, jednego republikanina i ośmiu demokratów. W Senacie, do czasu mianowania go Sekretarzem Stanu, zasiadał sen. Edmund Muskie (D) z Maine.

W nowym Kongresie będziemy mieli o jednego kongresmana mniej, gdyż kongr. Lucjan Nedzi (D) z Detroit wycofał się z polityki, a na jego miejsce nie został wybrany kandydat polskiego pochodzenia. Wprawdzie w demokratycznych prawyborach ubiegał się o nominację Walter Gajewski, długoletni klerk miasta Hamtramck, Mich., lecz przegrał, nie zdobywając nominacji. Gdyby ją zdobył, wygrałby i w wyborach w tym demokratycznym okręgu kongr. Nedzi.

Tak więc w Izbie Reprezentantów będą od 20 stycznia 1981 r. zasiadał następujący kongresmani:

EDWARD DERWIŃSKI (R) oraz JOHN FARY i DAN ROSTENKOWSKI, demokraci z Illinois, a mówiąc ściślej z Chicago;

BARBARA MIKULSKA (D) z Baltimore, Md.; HENRY NOWAK (D) z Buffalo, N.Y.; DAVID BONIOR i JOHN DINGELL, demokraci z Michigan;

CLEMENT ZABLOCKI (D) z Milwaukee, Wis., przewodniczący izbowego Komitetu Spraw Zagranicznych.

Należy tu skrótkowo odnotować, bo sprawa jest jeszcze nie przesądzona, że kongr. Rostenkowski stoi wobec wielkiej szansy znamiennego wzmocnienia swojej pozycji w Izbie Reprezentantów, a tym samym w polityce ogóln amerykańskiej. Przegrał bowiem w tych wyborach dwaj demokratyczni kongresmani, przez co nastąpiły wakanse w strukturze przywództwa demokratów w Izbie Reprezentantów, jak i w organizacyjnej hierarchii Izby. Przegrał kongr. John Brademas (D) z Indiana, który był asystentem przywódcy demokratycznej większości oraz przegrał kongr. Al Ullman (D) z Oregon, przewodniczący izbowego Ways and Means Committee, w którym zasiada Rostenkowski, mając czołowe starszeństwo, nadal odgrywając zasadniczą rolę w obsadzie stanowisk w Kongresie.

Nazwisko Rostenkowskiego przewija się od dłuższego czasu w rozważaniach politycznych

W Indiach Narasta Kryzys

Tegoroczne żniwa powinny przynieść Indiom 135 milionów ton zboża. W roku ubiegłym z powodu posuchy rolnictwo dostarczyło znacznie mniej zboża, bo 121 milionów ton. Mimo wyjątkowego urodzaju, rolnicy domagają się podwyżki ceny zboża dla wyrównania strat jakie ponoszą z powodu inflacji dochodzącej do 3-4 proc. miesięcznie. Wstrzymanie przez rolników dostaw żywności do miast, skłoniło niektóre rządy stanowe do naciskania na rząd federalny, by podniósł cenę zboża o 30 proc., ale premier Indira Gandhi zwleka z decyzją.

Nie jest to jedyny dowód niezdecydowania Pani Premier, która po śmierci syna Sanjay, uważanego za jej następcę w polityce Indii, odbywa częste pielgrzymki do świątyn hinduskich i otoczyła się astrologami. Ci ostatni przepowiedzieli tragedię w rodzinie Pani Gandhi przed śmiercią Sanjay'a w katastrofie lotniczej, czym wzmocnili swoją pozycję wśród bliskich doradców Premiera. Astrologowie przepowiadają, że rok 1981 będzie straszny. Pani Gandhi z charakterystycznym dla mentalności wschodniej fatalizmem poddaje się losowi.

Zapasy zboża, perspektywa wyjątkowego urodzaju i rezerwy dewiz wynoszące \$6.8 biliona, opóźniają nadejście kryzysu. Jest on jednak nieunikniony, ponieważ 70 proc. dochodu z eksportu (równego małemu Hong Kongowi) pochłania import ropy naftowej. Import ropy wzrósł z powodu zaburzeń w Asamie, który jest głównym producentem ropy w Indiach. Zmniejszenie dostaw ropy naftowej z Assamu (najbardziej na wschód wysunięta prowincja Indii) do okręgu przemysłowego Kalkuty, zmusiło Indie do zwiększenia importu ropy (o \$600 milionów rocznie).

Szósta pięciolatka ekonomiczna, wzorowana na sowieckich, ma się rozpocząć w styczniu 1981 r. Mimo ciężenia Sanjay'a do własności prywatnej, Indira Gandhi po jego śmierci nie zdobyła się na zmianę wytycznych planów ekonomicznych, ustalonych za rządów jej ojca Pandit Nehru w 1956 r. Mimo podobnych doświadczeń jak w krajach rządzonych przez komunistów, gdzie z uporem maniaka rozbudowuje się przemysł ciężki przynoszący chronicznie deficyt, Indie przeznaczają więcej jak połowę inwestycji właśnie na ciężki przemysł. W tej sprawie jak i w innych Pani Premier nie wyciąga właściwych wniosków z doświad-

w Washingtonie oraz na łamach najważniejszych dzienników i magazynów. Już przed wyborami podkreślano zgodność, trafnie przewidując przegrane Brademasa i Ullmana, że Rostenkowski zajmie jedno z miejsc, albo asystenta przywódcy większości, kongr. Jamesa Wright (D) z Texas, albo też przewodniczącego Ways and Means Committee. Wobec też takich możliwości "albo-albo" stoi obecnie nasz znakomity ustawodawca z 8-go okręgu wyborczego na północno-zachodniej stronie Chicago. Został on wybrany na 12-tą kadencję.

Z wypowiedzi kongr. Rostenkowskiego oraz z miarodajnych oświadczeń przywódców demokratów w Izbie, speakera Thomasa O'Neil (D) z Mass. i szefa demokratycznej większości, kongr. Wright z Tex. wynika, że zostaną przeprowadzone narady w sprawie awansu Rostenkowskiego. Podkreślili też O'Neil i Wright, że decyzja zależy od samego Rostenkowskiego, który powiedział, że rozważa problem i zdecydowanie po zasięgnięciu opinii przyjdzie w przyszłości partynym w Izbie Reprezentantów.

Oczywiście trudno jest doradzać Rostenkowskiemu jak ma zdecydować. Jest on wytrawnym politykiem i taktikiem, doskonale zorientowanym w kulisach stołecznej gry politycznej, a zwłaszcza na Kapitolu. Stąd też należy wyrazić pogląd, że podejście on prawidłową i dobrze przemyślaną decyzję.

Warto jednak przy tej okazji przypomnieć, że w natłoku partyjnych i ambicyjnych spraw w Izbie Dan Rostenkowski powinien pamiętać, że musi przeprowadzać swoją taktykę z wielką ostrożnością, gdyż w przeszłości już raz został zdradzony przez partyjnych kolegów, a mianowicie, gdy będąc lata temu przewodniczącym demokratycznego "kaukusu" został, przez zakulisowe machinacje ustawodawców z Południa, pozbawiony tego stanowiska.

BE AWARE AND BE CAREFUL, DAN!

Uwagi te trzeba zakończyć stwierdzeniem, że w stanie Alabama urząd senatora U.S. zdobył republikanin Frank Murkowski. Nie zostało wyjaśnione miarodajnie czy jest on polskiego pochodzenia, na co może wskazywać brzmienie nazwiska. Jeśli okaże się, że jest Amerykaninem polskiego pochodzenia, wypełniona zostanie luka w Senacie, powstała z racji odejścia Edmunda Muskiego.

czeń Indii oraz innych państw, lecz kontynuuje politykę swego ojca i własną z wcześniejszych lat.

Nie wielką pomocą dla Pani Premier jest jej rząd i parlament, gdzie większość stanowią młodzi ludzie wytypowani przez jej syna, nie mający doświadczenia. Nie brak wśród nich zdolnych, ale byli oni tylko wykonawcami poleceń Sanjay'a i jego entuzjastycznymi zwolennikami. Gdy go brakło — nie wiedzą co robić.

W polityce zagranicznej Indira Gandhi, jak poprzednio, opiera się o Rosję Sowiecką. Duże odstępstwo od własnych zasad prezydenta Cartera (nie rozprzeźrzenie broni nuklearnych) jakim była zgoda na dostarczenie Indiom wzbogaconego paliwa nuklearnego, zostało pokwitowane nowymi tyradami przeciw "imperializmowi amerykańskiemu". Natomiast sowiecka inwazja na Afganistan z którego zawsze wychodziły inwazje na Indie, nie wzdusza Pani Gandhi i jej zwolenników. Zasiłkami nienawiści do muzułmańskiego Pakistanu widzą w zagrożeniu tego państwa od zachodu zjawisko korzystne dla Indii.

Indira Gandhi zgodnie z prosowiecką linią prowadzi pro-wietnamską politykę w Azji południowo-wschodniej, antagonizując tym wszystkie niekomunistyczne rządy w tym rejonie. Izolacja Indii w najbliższym sąsiedztwie jest równie wielka jak niezdecydowanie Premiera w sprawach wewnętrznych, przyczyniając się także do narastania kryzysu.

To i Owo

Tajemnicze kurhany — ziemne kopce ze schyłku epoki neolitu i początków epoki brązu — występujące licznie na Wyzynie Małopolskiej, interesują archeologów. Przed kilkunastu laty rozpoczęto systematyczne badania kurhanów w rejonie Miechowa, Sandomierza i Opatowa. Wstępują tu dwa typy kurhanów: szerokie i spłaszczone — związane z neolityczną kulturą ceramiki sznurowej, oraz wysokie i strome — związane z kulturami epoki brązu.

Kurhany te pochodzą z końca trzeciego i początków drugiego tysiąclecia przed Chr. Niektórzy naukowcy doszukują się we wczesnych fazach kultury trzcinieckiej z epoki brązu (1800 lat przed Chr.) pierwszych elementów prasłowiańskich.

INNI PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

W Odnowionym Klimacie

TYGODNIK POWSZECHNY, Kraków — Posierpniowe ożywienie w naszych gazetach przynosi coraz to nowe niespodzianki. Np. Machejek w swym "obserwatorium" zamiast urzędowych instrukcji cytuje Miłosa, czytowanego do poduszki. Wprawdzie z liryku emigracyjnego poety robi użytek podobny jak — nie przymierzając — z onegdajszych wytycznych, ale tym razem czyni to całkiem na przekór tekstowi.

W tymże 38 nrze ŻYCIA LITERACKIEGO również Andrzej Kurz objawia się z dotąd nieznanego strony — jako egzegeta tekstów papieskich:

"Zauważcie, jak nasze socjalistyczne cele i zasady przejął — w sposób zresztą budzący szacunek marksistów — Jan Paweł II, mówiący o pracy jako warunku godności ludzkiej, o altruistycznej moralności, o kulturze jako fundamentie narodu i jego trwania, o świadomym stosunku do narodowej historii, o rozumieniu współczesnych konieczności społecznych i warunków międzynarodowych, o rozumieniu polskiej racji stanu".

Czy aby życzliwy komentator nie zapędził się trochę za daleko? Kochajmy się i szanujmy, ale przecież nie kosztem zupełnego zacierania różnic światopoglądowych. tylko patrzeć jak ktoś odkryje, że niektóre przynajmniej z dziesięciorga przykazań Mojżesz "przejął" z kodeksu "moralności socjalistycznej".

Przejdźmy wszakże do spraw poważniejszych, bo nie czas na żarty. Na plus Andrzejowi Kurzowi zapisać trzeba naruszenie żelaznego dotychczas (dosłownie i w przenośni) tabu: sprawy pomnikowej inwestycji minionego okresu:

"Klasycznym przykładem polityki przyspieszenia była arbitralna decyzja budowy Huty "Katowice", bez dyskusji i rachunku ekonomicznego, bez rozważenia wariantu modernizacyjnego. I właśnie ta inwestycja stała się główną przyczyną rozbicia systemu planowania, bilansowania, inwestycji, plac, energetyki i transportu, a równocześnie marnotrawstwem pracy i entuzjazmu ludzi, dobrych pracowników, dobrych Polaków.

Tzw. przyspieszenie oznaczało pogłębienie tego, co było głównym ekonomicznym nieszczyściem dekady przedgrudniowej: dysharmonii w gospodarce narodowej. Oznaczało najdroższy i najmniej efektywny wariant rozwoju hutnictwa i niektórych dziedzin ciężkiego przemysłu kosztem dziedziny najważniejszej, jak to widać od lat i najbardziej zaniedbanej w historii Polski — rolnictwa".

Odrabiając publicystyczne zaległości nagle dość powszechnie zdano sobie sprawę, że odpowiedzialność za wypaczenia i błędy" ciąży także na dziennikarzach — "funkcjonariuszach frontu ideologicznego", jak to się drzewiej powiadało — wprzęgniętych do zelektronizowanego kieratu aparatu propagandy. Pisze o tym m. in. prof. Władysław Markiewicz w 38 nrze warszawskiej Kultury:

"Grunt dla masowych wystąpień robotniczych przygotowywała z beznadziejnym uporem przez całe lata uprawiana, ściśle biorąc celebrowana, tzw. propaganda sukcesu", która przy całym swym nudziarstwie "urągała inteligencji narodu, obrażała jego zdrowy rozsądek i cnotę umiaru".

"Infantylnizm, prostactwo i rytualny schematyzm masowej propagandy politycznej, pozwalający na przykład z góry przewidzieć kto, w jakiej sprawie dworskiej i tytułarnej i w jakiej kolejności pojawi się na ekranie dziennika telewizyjnego, bez względu na to jak banalny byłby pretekst dla tej prezentacji, doprowadzał w ostatnich latach do skutków dokładnie odwrotnych od zamierzonych. To, co chciano w wyniku tej propagandy spopularyzować — budziła odruchowo niechęć, to do czego chciano budzić odrazę — stawało się bez mała sympatyczne".

Zgadzać się w zupełności z tą opinią wypada tylko zapytać, czemu mechanizm tak absurdalny znajdował aż tylu chętnych do gorliwej obsługi a najchętniej — na publicznym widoku, na ekranie dziennika telewizyjnego. Prof. Markiewicz powiada: "Należy współczuć wielu zdolnym dziennikarzom, publicystom i komentatorom, że ich talenty musiały się marnować w służbie tak bezmyślnie pojętej sprawy". Otóż, czy rzeczywiście miały? Nie rozrzeszajmy się zbyt łatwo. Byli przecież i tacy, co potrafili odmówić".

Rolnicy Oskarżają . . .

Skandaliczne Zło w Polityce Rolnej i Traktowaniu Wsi

Prasa krajowa ujawniła szczegóły wystąpień rolników w czasie narady, jaka odbyła się w Warszawie z inicjatywy Komitetu Centralnego partii komunistycznej.

Według relacji (PAP), "wiele gorzkich, skłaniających do głębokiej zadumy, prawd o sytuacji w rolnictwie, o stosunku do rolników, wsi i rolnictwa padło" na tej naradzie.

Krytykowane zakłady przemysłowe, pracujące na potrzeby rolnictwa:

"Nie dlatego, że nie ma nawet prostych narzędzi rolniczych, ale dlatego, że produkowane maszyny i narzędzia są złej jakości, że lemiesz, sprzedawane po niebotycznej cenie, zaraz po założeniu do pluga pękają, a traktory często już kilku dniach wymagają poważnych napraw, że przemysłowe pasze treściwe nie odpowiadają w wielu przypadkach wymogom i recepturom.

Rolnicy mówili o tych i innych sprawach bez uprzedzeń, ale głosem pełnym żalu.

Trudno zrozumieć — stwierdzano — dlaczego robotnik czy urzędnik otrzymuje 2 kg cukru, a rolnik producent surowca do wyrobu cukru — tylko 1 kg.

My rolnicy — mówiono — rozumiemy i doceniamy potrzeby robotników, ale nie możemy być traktowani — nie tyle może przez władze — co w odczuciu społecznym, jako obywateli drugiej kategorii. My nawet nie myśleliśmy o strajku, chociaż było za mało maszyn, a wiele z nich z braku dostaw części zamiennych, ogumienia i paliw zamiast pracować w polu stało niewykorzystanych i rolnicy szereg robót musieli wykonywać ręcznie.

Nie myślimy o strajku także teraz, mimo że brakuje nam węgla, pasz, treściwych i innych środków produkcji. Dostarczamy państwu wszystko co możemy, chociaż moglibyśmy znacznie drożej sprzedać na rynku. Nie można jednak od nas wymagać, abysmy dostarczyli więcej niż zebrałiśmy.

Rolnicy — mówił Bolesław Gałek z woj. zamojskiego — zdają sobie sprawę z ciężącego na nich obowiązku wyżywienia narodu i chcą się jak najlepiej z tego wywiązywać. Wyjątkowo trudne w tym roku warunki atmosferyczne jeszcze bardziej nas dopinają do zebrania wszystkiego co urodziła ziemia, tym bardziej, że plony są małe.

Nie mamy jednak czym pracować. Niech przemysł dostarczy nam dobre, proste narzędzia i maszyny.

Czego można oczekiwać od rolnictwa — mówił Stanisław Wawrzyn z woj. krakowskiego — jeżeli tylko 4 proc. zdolności produkcyjnych przemysłu wykorzystuje się do produkcji środków dla rolnictwa".

Mieliśmy już — mówił rolnik Paweł Patyra z woj. lubelskiego — dobre plany i programy, tylko ich nie realizowano. Stać nas na wyżywienie narodu i jeszcze możemy produkować na eksport, jeżeli będziemy mieć potrzebne środki.

Zadne programy — stwierdził Flo-

Z Teki Wydawniczej

Higiena Starości . . .

Nakładem Fundacji Kulturalnej w Londynie (1980) ukazała się niezmiernie pożyteczna książka pt. "Higiena starości i starzenia się" pióra dra Apolinarego Tarnawskiego, znanego przed przed ostatnią wojną światową światową w całej Polsce twórcy i kierownika zakładu przyrodolecznictwa w Kosowie. Dzieło to zostało napisane między 80 a 90 rokiem życia autora, który zmarł na wychodźstwie w 1943 roku. Zachowało ono dotychczas aktualność, gdyż omawia zagadnienia starości, którą każdy w życiu przechodzi. Autor badał metodę Kneippa oraz był w zakładzie dra Lahmana w Weisser Hirsch pod Dreznem i doświadczył na sobie dodatnich skutków obu metod leczenia, założył w Karpatach w Kosowie własne źródło wód.

Książka podzielona jest na sześć działów. Pierwszy dział poświęcony jest powietrzu, drugi dział omawia sprawy odżywiania, trzeci ruch, bez ruchu bowiem każde życie zaczyna niedomagać, czwarty dział omawia higienę skóry, piąty dział poświęcony głowie, siedziwie mózgu, szósty dział omawia najsubtelniejsze psychofizyczne funkcje człowieka, a na zakończenie mamy w skrócie powtórzenie zasad i zaleceń omawianych w działach poprzednich.

Książka jest zbiorem wykładów, które wygłaszał autor w Kosowie wobec swoich kuracjuszy i leczył ich skuteczną metodą, którą opracował

rian Swędrowski z woj. wrocławskiego — nie dadzą rezultatów jeśli nie będą przez wszystkich respektowane i wykonywane.

Czas skończyć dyskusję i zabrać się do solidnej roboty. Nie mamy bowiem — jak mówili Stanisław Soltyński z woj. wrocławskiego i Roman Budziński z woj. legnickiego — nie tylko potrzebnych nam ilości nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, wielu maszyn, orników, ale nawet wiader i widel.

Rolnikom — zdaniem Stanisławy Paner z woj. bydgoskiego — odpowiadają wytyczne polityki rolnej, czekają tylko na to, co konkretnie otrzymują od przemysłu. Najwyższy czas zacząć rzetelnie pracować. My rolnicy jesteśmy już zmęczeni tym co się dzieje w naszej gospodarce, ogólnym rozluźnieniem dyscypliny.

Ciężej pracy rolników — mówiła St. Paner — musi towarzyszyć solidna praca robotników. W przeciwnym przypadku nie osiągniemy potrzebnej nam produkcji żywności. My wiemy — mówił rolnik Wiesław Bojdo z woj. piotrkowskiego — że kraj jest w trudnej sytuacji gospodarczej, ale trzeba powiedzieć rolnikom prawdę, na co mogą liczyć ze strony przemysłu.

Domagano się radykalnej poprawy w gospodarce ziemią, która nie zawsze — jak podkreślano — trafiała do dobrych rolników, a jednocześnie wiele urodzajnych gruntów szło pod beton, bo projektantom wygodniej było budować na wolnej przestrzeni. Ziemia powinna być przekazywana tym rolnikom, którzy gwarantują najwyższą produkcję.

Nie bójmy się — mówił Józef Gil — powiększać gospodarstw indywidualnych. Jednocześnie trzeba skrócić okres załatwiania formalności przy przekazywaniu ziemi nowym użytkownikom.

Rolnicy oczekują również — mówił

Wiesław Bojdo — bardziej konkretnego sprecyzowania perspektyw poprawy warunków socjalno-bytowych i życia kulturalnego na wsi.

Dzisiaj — mówił m. in. Florian Swędrowski — mamy dużo słów i dużo uzdrowicieli. My uważamy jednak, że najskuteczniejszym i najtańszym środkiem odnowy jest odbudowa zaufania. Jeżeli nie będzie klimatu zaufania i stabilizacji, to nie pomogą żadne kredyty i inne środki.

Czas skończyć dyskusję i zabrać się do konkretnej roboty. Czas reaktywować samorząd rolniczy i spółdzielczy i przywrócić mu szerokie uprawnienia oraz nadać rangę i rolę stosowne do funkcji, jaką może i powinien spełniać".

Wysiłki Castro

Kubański Fidel Castro jako przewodniczący bloku państw "neutralnych" pośredniczy po cichu między Irakiem i Iranem w nadziei, że uda mu się doprowadzić do zawieszenia broni między dwoma członkami bloku. Jak dotąd jego wysiłki nie dały rezultatów.

Pod takim tytułem ukazała się książka Franciszka Lachockiego, zawierająca 88 wierszy o Polesiu na 122 stronach. Okładkę zdołał art. St. Kornecki. W tekście jest fotografia autora.

Książka kosztuje \$4.50 plus 70 cent. na koszty przesyłki i opakowania. Zamawiać można u autora. Adres: Franciszek Lachocki, 53 Spring str. Bloomfield, N.J. 07003.

"Na Brzozowej Korze"

Pod takim tytułem ukazała się książka Franciszka Lachockiego, zawierająca 88 wierszy o Polesiu na 122 stronach. Okładkę zdołał art. St. Kornecki. W tekście jest fotografia autora.

Książka kosztuje \$4.50 plus 70 cent. na koszty przesyłki i opakowania. Zamawiać można u autora. Adres: Franciszek Lachocki, 53 Spring str. Bloomfield, N.J. 07003.

Dr. S. J.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

Pilka Nożna

19 BRAMEK W EKSTRAKLASIE PIŁKARSKIEJ POLSKI

Tylko pięć meczów odbyło się w XII kolejce piłkarskiej ekstraklasy, ale padło w nich aż 19 bramek. Trzy spotkania: Zawisza Bydgoszcz z Zagłębiem Sosnowiec, Stali Mielec z ŁKS i Bałtyku Gdynia z Motorem Lublin zostały przełożone na termin późniejszy.

Najciekawszy mecz tej kolejki — jak podaje depecha — odbył się w Łodzi. Widzew, który dobrze spisuje się w Pucharze UEFA i prowadzi w ligowej tabeli, trafił na godnego siebie rywala. Krakowska Wisła odebrała mu 1 punkt, remisując 1:1. Drugie wysokie zwycięstwo odniosła warszawska Legia. Wygrała ona w stolicy z Ruchem 4:0. bytomskie Szombierki (mistrz Polski) odniosły pierwsze zwycięstwo po nieudanym meczu o Puchar Europy w Sofii. Pokonały one na swoim boisku poznańskie Lecha 2:1. Nadal nie wiedzie się byłemu wielokrotnemu mistrzowi Polski, Górnikiowi. Drużyna z Zabrze przegrała na własnym stadionie z Arką Gdynia 2:2.

A oto tabela po XII kolejce rozgrywek piłkarskich w Polsce.

1. Widzew	12	19	90-6
2. Tesla	12	15	22-9
3. Szombierki	12	15	22-16
4. Wisła	12	13	16-11
5. Arka	12	13	16-14
6. Zawisza	11	13	14-14
7. Bałtyk	11	13	7-8
8. Stal	11	12	18-17
9. Motor	11	12	14-15
10. Ruch	12	12	18-21
11. Śląsk	12	10	14-20
12. Zagłębie	11	9	7-11
13. Lech	12	8	9-15
14. ŁKS	11	8	9-15
15. Górnik	12	8	6-14
16. Odra	12	6	9-15

W XIII kolejce Wisła Kraków wygrała ze Stalą Mielec 2:0; ŁKS Pobił Górnika Zabrze również 2:0; Arka Gdynia uzyskała wynik bezbramkowy w meczu ze Śląskiem Wrocław; Odra Opole przegrała z Szombierkami Bytom 0:2; Lech Poznań uzyskał zwycięstwo 2:0 z Zawiszą Bydgoszcz; Zagłębie Sosnowiec uzyskało wynik bezbramkowy w meczu z Legią Warszawą, a Ruch Chorzów doznał kolejnej porażki, tym razem przegrał z Bałtykiem Gdynia 1:3.

Trener Lolus Menotti

BYŁO DUŻO TRUDNIEJ NIŻ BULGARIA

Trener piłkarskiej reprezentacji Argentyny Cesar Luis Menotti wyraził przed meczem z Polską opinię, że "Polacy będą chyba wygodniejszym rywalem niż ostro i twardo grający Bułgarzy".

Po meczu zmienił jednak zdanie. "Polacy okazali się bardziej wartościowym partnerem niż piłkarze Bułgarii — powiedział trener Menotti na konferencji prasowej, odpowiadając na pytania dziennikarzy. "Grali nowoczesniej, okazali się równie mocni w defensywie, a groźniejsi w ataku. Wiem, że trener Kulesza przywiózł zespół młody, pozbawiony kilku kontuzjowanych asów, a przede wszystkim Zbigniewa Bonka. Mimo to rywale sprawili nam sporo kłopotów, a zwycięstwo choć zasłużone — nie przyszło łatwo".

Wiele pytań skierowanych do Menottiego dotyczyło przygotowań Argentynczyków do mistrzostw świata w Hiszpanii. "Nie jestem jeszcze w najwyższej formie — stwierdził argentyński selekcjoner. Przygotowania są w toku i przebiegają zgodnie z planem. Szwankuje jeszcze gra zespołowa, akcje nie są tak płynne i skuteczne, jak bym sobie tego życzył. W następnym meczu z Czechosłowacją liczę na dalsze postępy w grze, ale szczyt formy przygotowujemy na "mistrzostwa mistrzów", które odbędą się na przełomie 1980 i 1981 r. w Montevideo".

Trener Ryszard Kulesza stwierdził, że obawiał się tej konfrontacji, gdyż zabrakło w zespole kilku czołowych piłkarzy: Bonka, Iwana, Szymanowskiego czy Janasa. "Jestem zadowolony z wyniku. Przegrana 1:2 z mistrzami świata w wyjazdowym meczu nie może być ujmą dla żadnej drużyny, a tym bardziej dla osłabionej reprezentacji Polski. Kto wie, jak potoczyłyby się losy spotkania, gdyby Piotr Skrobowski wykorzystał świetną okazję w pierwszych minutach.

O PUCHAR EUROPY

W klubowym Pucharze Europy — koszykarze wrocławskiego Śląska pokonali mistrza Belgii Maes Pils Malines 103:96 (52:45). W Krakowie rozegrano pierwsze spotkanie o Puchar Europy w koszykówce kobiet. Wisła Kraków pokonała Stade Francais 75:50 (35:24).

miast Terlecki nie wypełniał założeń taktycznych. W sumie zespół zagrał poprawnie, na miarę swych aktualnych możliwości.

Mecz Argentyna — Polska, transmitowany przez główną brazylijską stację telewizyjną "Globo", wzbudził spore zainteresowanie brazylijskiej prasy. "Jornal do Brasil" podkreśla, że Argentyna zademonstrowała taką samą świetną grę, jaka przyniosła jej mistrzostwo świata dwa lata temu, dodając, iż Polacy zaskoczyli gospodarzy dobrym przygotowaniem fizycznym oraz szybkimi akcjami.

Wysłannik dziennika "O Globo" z Rio de Janeiro ocenia mecz inaczej. Uważa on, że poziom gry Argentynczyków wyraźnie odbiegał od ich możliwości i tylko Maradona, dzięki swej wirtuozerii oraz aktywności w organizowaniu ataków na polską bramkę, zapewnił drużynie zwycięstwo. "O Globo" chwali w polskiej ekipie jedynie Ciołka, pisząc też, że drużyna była słaba i grała bez wyobraźni. Sprawozdawca podkreślił jednak, iż Polska występowała w odmłodzonym składzie, a tylko Zmuda był w niej doświadczonym graczem.

"Folha de Sao Paulo" ocenia, iż tylko "jeden z nielicznych pozostających jeszcze geniuszy futbolu, jakim jest Maradona" wywalczył dla Argentyny zwycięstwo, poza tym jednak — zdaniem tej gazety — Argentynczycy grali bezładnie zwłaszcza w defensywie, ich ataki nie były należycie przygotowane, a bramki padały przypadkowo.

Największy dziennik sportowy Brazylii "Esportiva" nie zamieścił nawet wzmianki o meczu. Wypełniony był relacjami z lokalnych rozgrywek.

Obserwując spotkanie selekcjoner Brazylii Tele Santana powiedział, że Polacy sprawili pozytywną niespodziankę, grając wprawdzie swym starym, twardym stylem, ale utrzymując mocną obronę i silnie atakując w pierwszej połowie. Po przerwie natomiast wyraźnie osłabli.

PIŁKA NOŻNA

Barcelona gra ostatnio b. źle i znajduje się w dolnej części tabeli 1 lubi hiszpańskiej a znany menażer Kubala znajduje się na wylocie.

Beckenbauer, as atutowy Cosmosu w Nowym Jorku, wraca w domowe pielesza i grać będzie w Hamburger SV.

Francuskie kluby piłarskie mają licznych graczy Jugosłowian; nie starają się angażować piłkarzy angielskich; nie podziwiają podobno stylu gry angielskiej.

Menotti, kierownik reprezentacji Argentyny, zapowiedział, że po mistrzostwach świata w 1982 r. przejdzie do klubu, który mu najwięcej zapłaci. Już sporo klubów europejskich i Stanów Zjednoczonych wysuwa poważne oferty.

ŻUŻLOWCY UNII LESZNO ZNOWU NA CZELE

Żużlowcy Unii Leszno zdobyli w tym sezonie wszystkie tytuły mistrzowskie. Bernard Jäder został indywidualnym mistrzem Polski a razem z Czesławem Piwozem drużyna wywalczyła Puchar Polski po raz trzeci z rzędu. Obecnie na dwie kolejki przed zakończeniem rozgrywek ligowych, — Unia Leszno zapewniła sobie ponownie tytuł drużynowego mistrza Polski. Jak wiadomo, — w angielskim klubie Hackney, startuje zawodnik Unii — Jankowski. Na zapytanie, czy Unia ma z tego tytułu jakieś korzyści, n. lepsze sprzęt, padła odpowiedź: ma je tylko sam zawodnik, mogąc w rywalizacji z najlepszymi doskonalić swoje umiejętności oraz nauczyć się pracować przy motocyklu, samemu przygotować go do startu. Dla Polaków umowa nie przewiduje żadnych (!) korzyści, poza tym tylko, że Hackney gościł w Lesznie Włp. Zawodnicy Unii nie narzekają jednak na sprzęt, gdyż kilku zawodników jeździ na angielskich motorach firmy "Weslake", a kilku woli czterozaworowe "Jawy".

O PUCHAR EUROPY

W klubowym Pucharze Europy — koszykarze wrocławskiego Śląska pokonali mistrza Belgii Maes Pils Malines 103:96 (52:45).

W Krakowie rozegrano pierwsze spotkanie o Puchar Europy w koszykówce kobiet. Wisła Kraków pokonała Stade Francais 75:50 (35:24).

W prasie polskiej zapanowała "odwilż", ale ciągle nie brak przykładów działania cenzury w stylu minionego, jak się wydawało okresu "błędów i wypaczeń". Oto jeden z przykładów.

Trzydziestego września obradowało w Warszawie prezydium Polskiej Akademii Nauk. Z krótkich komunikatów zamieszczonych w prasie mogło jedynie wynikać, że obrady te przebiegały w innej niż dotychczas atmosferze. Mowa była bowiem o "krytyce ujemnych zjawisk życia społecznego i gospodarczego oraz o analizie źródeł ich powstawania".

Kto zabierał głos na tym posiedzeniu i co miał do powiedzenia, do wiadomości publicznej nie podano.

Wiadomo już jednak teraz, że jednym z mówców na tym posiedzeniu był wieloletni prezes Polskiej Akademii Nauk, który do roku 76 zajmował też stanowiska przewodniczącego Frontu Jedności Narodu i zastępcy członka Rady Państwa — profesor Janusz Groszkowski.

Znane są też już — udostępnione zagranicznym dziennikarzom — teksty dwóch jego krótkich wystąpień: jednego na posiedzeniu prezydium PAN i drugiego na niepełnym spotkaniu prezydium, które odbyło się miesiąc przedtem w dniu 1 września.

Na spotkaniu 1-go września profesor Janusz Groszkowski złożył na piśmie odczytał wniosek, w którym stwierdzał co następuje:

Nowe błędy i wypaczenia, jakie w ciągu ostatnich dziesięciu lat nekaly życie w naszym kraju, nie ominęły polskiej nauki, w tym odcinku wchodzącego w zakres kompetencji Polskiej Akademii Nauk, za który ona ponosi odpowiedzialność. Polska Nauka wraz z całym krajem przeżywa ciężki kryzys. Pomimo większych niż kiedykolwiek przedtem — nakładów naukę — jej efektywność, mierzona liczącymi się odkryciami i zasilaniem gospodarki narodowej praktycznymi zastosowaniami, stale maleje.

Części pracowników nauki nie jest obce: plagiatowanie prac naukowych, cwaniactwo, nieróbstwo i nieuctwo. Nastąpiła groźna w skutkach dewaluacja stopni naukowych. Nie mamy wielkich nazwisk, nie mamy wielkich osiągnięć, nie mamy szans na zmianę tego stanu rzeczy, albowiem naszej młodzieży naukowej nie stworzono warunków umożliwiających pełny rozwój i nadrobienie narosłych znowu opóźnień. Nie są rzadkie wypadki tolerowania, a nawet popierania przez samodzielnych pracowników nauki, działających w organach naukowych i wymiaru sprawiedliwości, oszustów oraz możnych przestępców kryminalnych z jednej strony, z drugiej zaś represjonowania pracowników nauki, usiłujących przeciwdziałać nadużyciom.

Członkowie PAN znają przykłady takiego postępowania. Obowiązkiem uczciwych ludzi, związanych z PAN, jest przeanalizowanie istniejącego stanu rzeczy oraz pokierowanie procesem naprawy i odnowy, nie czekając aż inne ośrodki przejmą w swe ręce inicjatywę. Stawiam wniosek o zwołanie w możliwym krótkim czasie zgromadzenia ogólnego PAN z następującym porządkiem obrad:

po pierwsze — analiza sytuacji w polskiej nauce,

po drugie — sprawa przeprowadzenia weryfikacji, pod względem etycznym i zawodowym tej części kadr naukowych, o których wiadomo, iż dopuszczają się nadużyć lub nie posiadają kwalifikacji,

po trzecie — sprawa powołania niezależnego związku zawodowego pracowników nauki,

po czwarte — sprawa zmian w ustawodawstwie, dotyczącym nauki, a w szczególności przywrócenia w Polsce zasady samorządności i obiektywnej kierownictwa w instytucjach naukowych.

Proponuję powołanie przy prezydium Polskiej Akademii Nauk komisji, która przeanalizuje negatywne wydarzenia, jakie zaszły w zakresie nauki, oraz przygotowuje materiały i wnioski na zgromadzenie ogólne PAN.

Proponuję również poinformowanie opinii publicznej o tym, iż PAN rozpocznie proces odnowy polskiej nauki i zamierza nim pokierować.

Janusz Groszkowski
Przytoczony powyżej wniosek, przedstawiony na zebraniu prezydium Polskiej Akademii Nauk w dniu 1 września, profesor Janusz Groszkowski na tym samym gremium obradującym w miesiącu później, 13 września, uzasadnił w następujących słowach. Cytuję:

Jako autor wniosku złożonego na spotkaniu częściowego prezydium PAN w dniu 1 września, proszę człon-

Prof. Groszkowski o Stanie Nauki

ków prezydium o pozwolenie na szersze uzasadnienie, zwłaszcza jednego z punktów tego wniosku.

Wniosek powinien się znajdować wśród materiałów na dzisiejsze posiedzenie. Proponowany przeze mnie pierwszy punkt porządku obrad zgromadzenia ogólnego nie wymaga omówienia. Trzeci punkt dotyczy powołania niezależnego Związku Zawodowego pracowników nauki, który mam nadzieję, zbliża się ku jakiejś realizacji. Co do punktu czwartego, czyli zmian w ustawodawstwie dotyczącym nauki, powinniśmy uważać, że zajmą się tym czynniki partyjne i państwowe. Pozostaje drugi punkt mojego wniosku, sprawa weryfikacji pod względem etycznym i zawodowym części kadry naukowej, o której wiadomo, że dopuszczają się nadużyć lub nie posiadają kwalifikacji. Ponieważ sprawa ta nie znalazła właściwego odbicia w przedstawionym nam dzisiaj referacie chciałbym na nią zwrócić szczególną uwagę szanownych państwa. Członek rzeczywisty PAN, przed laty związany przez dłuższy czas z kierownictwem akademii, profesor dr Henryk Jabłoński, od lat dziesięć przewodniczący Rady Państwa PRL, od lat 5-ciu przewodniczący ogólnopolskiego komitetu Frontu Jedności Narodu na posiedzeniu prezydium tego Komitetu, w dniu 15 września tego roku, powiedział między innymi: cytując według PAP'a:

"... stworzenie możliwie najkorzystniejszych warunków dla twórczego wysiłku narodu nie jest możliwe bez walki z wszelkim złem społecznym, które ten wysiłek marnuje lub przechwytuje, goryczą napawa lub uczywiach, odbiera im chęć inicjatywy i przedsiębiorczości. Nie poszanowanie mienia społecznego, nadużywanie stanowisk dla osobistych korzyści, łapownictwo, korupcja i wszelkie inne formy łamania prawa, to zjawiska niestety zdarzające się w wielu środowiskach. W walce z tymi zarażliwymi i wiele dla organizmu społecznego niebezpiecznymi chorobami, musimy być wszyscy bezwzględni, a jedynym ubezpieczeniem przed nimi zdrowej części społeczeństwa musi być zabieg chirurgiczny, niezależnie od miejsca, w którym taka choroba się dokonywała".

Ten fragment przemówienia jest bardzo znamieny. A dla uzasadnienia drugiego punktu mego wniosku jest szczególnie cenny, gdyż pochodzi od przewodniczącego Rady Państwa najwyższego organu PRL, który zgodnie z konstytucją sprawuje nadzór nad sądownictwem i prokuraturą mianuje i zwalnia sędziów i prokuratorów, jak również nadaje tytuły profesorskie.

Wychodząc przeciw wezwaniu przewodniczącego Rady Państwa powinniśmy włączyć się do zwalczania tej choroby. Nawiązując do trzeciego akapitu tekstu mego wniosku pozwalam sobie zauważyć, że nie może być nic bardziej groźnego niż dotknięci wspomnianą chorobą profesorowie i docenci, to jest tak zwani samodzielni pracownicy nauki, zajmujący wysokie stanowiska w kraju, którzy kierują tysiącami podległych im pracowników. Działalność tych choćby nawet nielicznych "luminary nauki", uzbrojonych w stopnie i tytuły naukowe rozporządzających bezwzględnie władzą, jest nie tylko szczególnie szkodliwa, ale wprost niebezpieczna.

Dlatego sprawę dokonania weryfikacji, przede wszystkim pod względem etycznym i moralnym, uważam za niezmiernie ważną, gdyż właśnie ludzie ci zarażeni chorobami, o których mówi przewodniczący Rady Państwa, nie tylko nie przysparzają sławy i nie przynoszą zaszczytu nauce polskiej, ale obniżają autorytet całego ofiarne pracującego środowiska naukowego, i są w niemałym mierze odpowiedzialni za powstałą w ostatnich latach sytuację w naszym kraju, zarówno co się tyczy strony ekonomicznej, jak i moralnej gdyż obie te strony, jak wiadomo, są wzajemnie ściśle powiązane.

Trudno bowiem będzie wyjść z kryzysu ekonomicznego bez podniesienia morale społeczeństwa jeśli będzie ono nadal zdemoralizowane przez elementy rozporządzające wielkimi środkami materialnymi zdobywanymi w związku z nie etyczną postawą niektórych osób, o czym wie, ale nie zawsze ma odwagę mówić uczciwa część społeczeństwa. Zwracam się zatem do członków prezydium o poparcie tego punktu wniosku. W jaki sposób ma być zrealizowany ten trudny zabieg chirurgiczny, zastanowi się nad tym odpowiedzialna komisja, po ewentualnym wypowiedzeniu się na ten te-

mat ogólnego zgromadzenia PAN.

Niezależnie od tego, jaki będzie w dniu dzisiejszym los drugiego punktu mego wniosku, proponuję, aby w referacie komisji redakcyjnej w nawiązaniu do ostatniego akapitu dodać na str. 43, po 3 wierszu od góry zdanie: "W odczuciu zaś uczciwej części społeczeństwa zorientowanej w sprawach środowiska naukowego, akademii również zawiodła oczekiwania, jeśli chodzi o reprezentowanie sumienia nauki polskiej gdyż nie miała chęci albo odwagi zajmownia właściwego stanowiska w sprawach osób krzywdzonych latami przez niektórych pracowników nauki, działających niezgodnie z etyką i prawem na kierowniczych stanowiskach, głównie w organach nauki i wymiaru sprawiedliwości.

Kończąc chciałbym powiedzieć, że jeśli komuś z obecnych nasunęło by się pytanie, dlaczego właśnie ja tak uporczywie bronie kłopotliwego a trudnego do realizacji wniosku, chętnie na to pytanie udzielię, popartej dowodami, odpowiedzi, oczywiście nie absorbując osób, których to nie interesuje.

Powysze przemówienie wygłosił w

Problemy Uczelni Kształcących Studentów z Zagranicy

Nowy York (UPI) — Bogaci studenci z zagranicy, szczególnie z państw rozwijających się, stanowią prawdziwą podporę dla wielu szkół pomaturalnych i uniwersytetów amerykańskich borykających się z poważnymi trudnościami finansowymi. Jednakże dr Frank Welch z uniwersytetu im. Lincolna w Harrogate, Tenn. ostrzega uczelnie przed zbyt pochopnym przyjmowaniem zagranicznych studentów bez brania pod uwagę trudności wynikających z przystosowania się do nowych warunków, zarówno ze strony uczelni jak i nowoprzybyłych.

Mniejsze szkoły wysyłają do obcych państw swoich przedstawicieli. Ich zadaniem jest rekrutacja studentów. Proces ten przebiega w sposób daleki od jakiegokolwiek selektywności czy planowania. Dopiero na miejscu, po przyjeździe młodego człowieka okazuje się, że życie przynosi przykre doświadczenia.

Czasami studenci pochodzący ze znanych i bogatych rodzin oczekują, że profesorowie amerykańscy będą traktować ich z takimi samymi względami i pobłażaniem jak traktowano ich we własnym kraju, spodziewają się, że nikt nie będzie śmiało zwrócić im uwagi na słabe wyniki w nauce i że bez względu na wysiłek włożony w przygotowanie, ich oceny będą wysokie.

Niektórzy studenci irańscy i z Arabii Saudyjskiej poczuli się osobiście znieważeni, kiedy okazało się że niedostateczna znajomość języka nie pozwala im na przejście na wyższy kurs. Zdarza się, że cała grupa studentów zmusza szkołę do wystawienia im ocen wyższych, grożąc w przypadku niespełnienia żądania... przejściem na inną uczelnię. Często niestety rada szkolna nie może pozwolić sobie na utratę kilku tysięcy dolarów i ulega ich żądaniom. Oczywiście postawa taka nie sprzyja podniesieniu poziomu nauki, ponieważ po przejściu na wyższe kursy, studenci ci zadają pytania na tematy przerobione na niższym kursie, opóźniając w ten sposób program kursu wyższego, przez co traci pozostała część młodzieży.

Zamożni studenci, zwłaszcza z nowopowstałych republik afrykańskich, zachowują się arogacko i lekceważąco w stosunku do ubogich Amerykanów, zmuszonych do pracy na pokrycie kosztów własnej nauki. Często obserwuje się młodzież z zagranicy nastawioną wrogo w stosunku do wszystkich Amerykanów. Postawa taka wy-

dużo 30 września na posiedzeniu prezydium Polskiej Akademii Nauk wieloletni były prezes tej Akademii, prof. dr Janusz Groszkowski. Oprócz wysokich stanowisk naukowych do roku 76, prof. Groszkowski pełnił funkcję przewodniczącego Frontu Jedności Narodu, był też jednym z zastępców przewodniczącego Rady Państwa.

Należy on do grona tych naukowców, którzy w ostatnich latach otwarcie deklarowali swe poparcie dla działalności opozycji demokratycznej i niezależnych inicjatyw społecznych, tepionych przez władze partyjne i aparat bezpieczeństwa.

W roku 77 profesor Groszkowski poparł apel Komitetu Obrony Robotników o zbadanie przez specjalną komisję poselską nadużyć popełnianych przez MO i służbę bezpieczeństwa wobec więzionych wtedy jeszcze uczestników robotniczych protestów w Radomiu i w Ursusie. W rok później, w liście otwartym do profesora Jana Kielanowskiego, witał z uznaniem inicjatywę powołania przez grono wybitnych przedstawicieli świata nauki i kultury Towarzystwa Kursów Naukowych, które podjęło samokształceniową akcję wśród młodzieży akademickiej.

Był to być może jeden z powodów, dla których oba przytoczone przed chwilą teksty objęte zostały zapisem cenzury.

woluje ostre konflikty nie tylko między nimi a mieszkańcami akademików ale również doprowadza do spięz miejscową ludność.

Problemy te wynikają głównie z ich nieprzygotowania do amerykańskiej rzeczywistości.

Każda sprawa automatycznie staje się problemem.

Nie odpowiadają im przepisy dla mieszkańców akademików, nie smakuje im jedzenie, nie podoba się sposób prowadzenia wykładów, nie wykazują chęci odwieńdzenia tw. "adoptowanych rodzin studenckich", które bezinteresownie zapraszają ich na różne uroczystości.

Nierzadko osoby, które przyjmują zaproszenie traktują swoich gospodarzy arogancko, a ich rozmowy ograniczają się do krytyki ich sposobu życia i otaczających ich przedmiotów, polityki, podejścia do różnorodnych zagadnień itd.

Szkoły liczące na poważne dochody z przyjmowania zagranicznych studentów narażają się niejednokrotnie na oszustwa z ich strony. Zdarza się, że sami studenci składają fałszywe oświadczenia o stypendium przyznawanym im rzekomo w ich rodzinnym kraju. W innych przypadkach rządy ich państw, które zgodziły się pokryć koszty nauki, z niewiadomych powodów odmawiają spełnienia warunków kontraktu.

Dr Welch uważa, że uczelnie nie powinny kształcić więcej niż 5% studentów z zagranicy. Radzi też aby unikały rekrutacji młodzieży z państw nieprzyjaźnie nastawionych do Stanów Zjednoczonych. Przejrzystym przykładem co może się stać w takim wypadku, były wystąpienia studentów irańskich, którzy na terenie niemal całej Ameryki organizowali antyamerykańskie marsze i wiece, kończące się często bijatykami i licznymi aresztowaniami.

Kampania Wymęczyła Wszystkich

(UPI) — Nancy Reagan, która ponad rok brała udział w kampanii wyborczej swego małżonka, powiedziała po jego zwycięstwie, że trwają one stanowczo za długo i wyczerpują nie tylko polityków ale także całe społeczeństwo. "Biedni ludzie cały czas muszą słuchać o polityce. Nie mają nawet wystarczająco dużo spokoju aby poświęcić się innym rozrywkom".

KINGSTON, JAMAJKA. — Matka nowego premiera Jamajki Edwarda Seaga gratuluje synowi zwycięstwa w wyborach. Marksista Michael Manley poniósł drugoczącą porażkę. (UPI)

Napięta Sytuacja w Polsce

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

czym przemówieniem i w podobnym tonie utrzymane były przemówienia rzeczników prawnych "Solidarności."

"Sąd Okręgowy nadużył swoich prerogatyw. . . Rejestracja 'Solidarności' przeprowadzona została w błędny sposób" — mówił prokurator, co zostało zrozumiane, że reżym dąży do ugody i pragnie uniknąć konfrontacji, akceptując warunki robotników.

Delikatny manewr prawny, o charakterze ugodowym, zastosował też rzecznik "Solidarności" mec. Wiesław Chrzanowski, który zasugerował, aby z paragrafu pierwszego statutu wyeliminować klauzulę, mówiącą o uznaniu przewodniej roli partii i stosowną deklarację zamknąć w osobnym paragrafie.

"Paragraf ten definitywnie sprezytuje stanowisko 'Solidarności' w odniesieniu do politycznej struktury kraju" — powiedział innym rzecznik mec. Jerzy Olszowski.

Sprawę strajku robotnicy gotowi są powierzyć rządowi, z zastrzeżeniem, że ustalenia będą zadawalniające. Według orzeczenia Sądu Okręgowego sprawę tę miała rozstrzygnąć specjalna komisja.

Przed rozpoczęciem przewodu w Sądzie Najwyższym nastroje były dalekie od ugodowości.

Sekretarz partyjny Tadeusz Grabski orzekł, że strajk, jako instrument w rękach robotników, przestał już służyć likwidacji błędów i wypaczeń, a stał się "bronią wymierzoną wprost w socjalizm."

W Moskwie zapowiedziano wczoraj wspólne polsko- sowieckie manewry wojskowe, co niewątpliwie było zleżką tylko zawaolowaną pogrózką, że interwencja zbrojna będzie nieunikniona, jeżeli reżym warszawski znajdzie się w trudnej sytuacji.

Przywódcy koalicji "Solidarność," którzy obradowali wczoraj przez cały dzień ("obrad" były długie i gorące" — donosi NYT), zdecydowali — przy nikłym sprzeciwie umiarkowanych i zastraszonej — przystąpić do strajku za 48 godzin, jeżeli niezależność "Solidarności" nie zostanie zabezpieczona.

Wielu robotników przybyło na miejsca pracy, przynosząc koce i śpiwory

oraz zaopatrzenie w żywność co najmniej na dwa dni.

Straszkami ze strony Moskwy było pokazanie wczoraj w telewizji polskiej fragmentu manewrów "będących usprawnieniem gotowości bojowej obu armii, oraz współdziałania na wszystkich szczeblach dowodzenia" — jako to skomentował sowiecka agencja Tass.

Ani Tass ani komentator telewizji polskiej nie ujawnił gdzie manewry są przeprowadzane, ani też jak długo będą trwały.

Zaniepokojenie wywołały też specjalne zarządzenia, dotyczące dziennikarzy zagranicznych. Dziennikarzom, będącym już na terytorium Polski polecono stawić się w policyjnych urzędach wizowych. Na lotnisku warszawskim zatrzymano tych dziennikarzy ze Stanów Zjednoczonych i z Austrii, którzy posiadali tylko wizy czasowe. Warszawskie ministerstwo spraw zagranicznych zapowiedziało, że tylko dziennikarze ze stałą akredytacją w Warszawie będą wpuszczani w granice PRL.

Wreszcie odnotować należy, że w Gdańsku trwa już trzeci dzień strajk okupacyjny nauczycieli, lekarzy i pracowników służby zdrowia, rozpoczęty w chwili, gdy załamały się rokowania z przedstawicielem reżymu na temat uposażeń i warunków pracy.

Prawnicy Orzekli

London (UPI) — Specjalna komisja, złożona z prawników, powołana do zrewidowania brytyjskiego kodeksu karnego, wydała orzeczenie w pewnych sprawach, co najmniej zaskakujące. Orzekła mianowicie, że mężczyzna może utrzymywać stosunki seksualne ze swoją córką czy ze swoją siostrą, jeżeli są one w odpowiednim wieku natomiast dopuścić się gwałtu, jeżeli będzie miał stosunek z własną żoną, ale przy jej sprzeciwie.

Komisja zalecała odrzucić zasadę, że 14-letni chłopiec nie jest zdolny do stosunku cielesnego, wobec czego nie może dopuścić się gwałtu oraz definicję "sodomii" w ocenianiu dwóch osób dorosłych pici odmiennej. Komisja złożyła też ograniczenia, dotyczące seksualnych stosunków w rodzinie, określanych jako kazirodztwo.

Zalecenia komisji będą tematem debaty w Parlamencie, który jest władny przyjąć je lub odrzucić.

Apel Ojca Św.

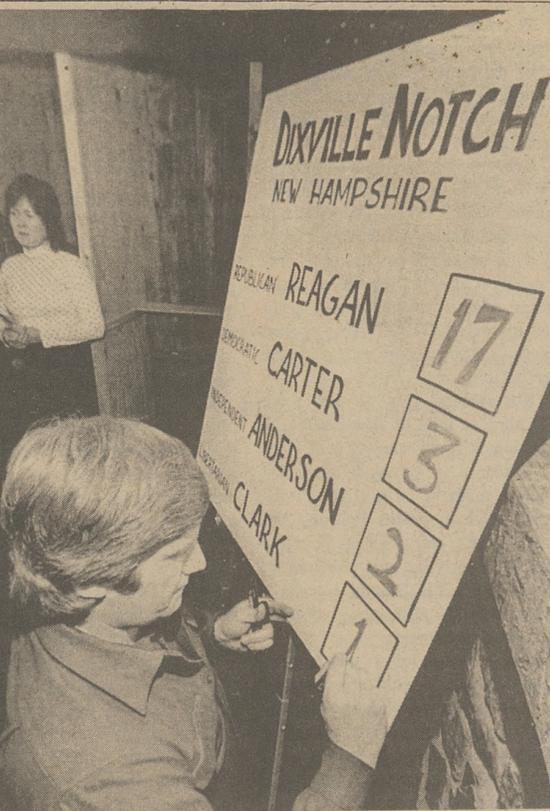
Rzym. (NYT) — W czasie popołudniowego błogosławieństwa wiernych, zgromadzonych na placu Św. Piotra — papież Jan Paweł II zapowiedział o rządów Iraku i Iranu o podjęcie rokowań pokojowych i zakończenie wojny, która "niesie straszliwe zniszczenie".

Narodziny Reagana Bush

Dallas (UPI) — Rodzice chłopczyka urodzonego w dniu wyborów a noszący nazwisko Bush, nadali mu imię Reagan.

Ojciec dziecka, który głosował za kandydaturę Ronalda Reagana powiedział, że imię to oznacza według starego języka irlandzkiego "mały król".

Pana Bush — jak oświadczył — rozpiesiera dumą z powodu rzadkiej okazji nazwania syna imionami "dwóch wielkich Amerykanów."

DIXVILLE, N.H. — Osiedle Dixville Notch w stanie New Hampshire jako pierwsze zgłosiło wynik głosowania. W tym osiedlu, położonym na granicy kanadyjskiej, 24 mieszkańców było uprawnionych do głosowania. Jedna osoba nie stawiła się do punktu wyborczego. (UPI)

Dalsze Ograniczenia w Iranie

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

rzutów jakoby irański minister przemysłu naftowego, Jawad Baquir Tun-guyan, wzięty do niewoli przez Irackich w dniu 31 października w pobliżu Abadanu był poddawany torturom.

Komunikat radiowy poinformował również o apelu sekretarza generalnego ONZ, Kurta Waldheima do władz irackich o uwolnienie rzekomo w chwili aresztowania Tun-guyana.

Tymczasem Hussein wezwał w dniu muzulmańskiego Nowego Roku do poparcia Iraku w jego "świętej wojnie" przeciwko spadkobiercom imperium perskiego. W tym samym czasie Khomeini przemawiając do pielgrzymów pakistańskich wzywał nację muzulmańską do wystąpienia przeciw Irakowi.

Z Iranu nie nadchodzą żadne nowe doniesienia w sprawie amerykańskich zakładników. W piątek, swego

Narodziny Reagana Bush

Dallas (UPI) — Rodzice chłopczyka urodzonego w dniu wyborów a noszący nazwisko Bush, nadali mu imię Reagan.

Ojciec dziecka, który głosował za kandydaturę Ronalda Reagana powiedział, że imię to oznacza według starego języka irlandzkiego "mały król".

Pana Bush — jak oświadczył — rozpiesiera dumą z powodu rzadkiej okazji nazwania syna imionami "dwóch wielkich Amerykanów."

"Piramida" w Kanadzie

Quebec. (UPI) — Jean Saint-Germaine planuje odebranie palmy pierwszeństwa piramidom egipskim poprzez wybudowanie największego na świecie grobowca, który będzie miał 200,000 trumien, 1 milion 100 tysięcy i wielką restaurację.

Wszystko, czego potrzebuje on do wybudowania własnego "cudu" świątyni, to pozwolenie na rozpoczęcie budowy od władz.

49-piętrowa "piramida" powstanie w odległości 33 mil od Montrealu w małej wiosce St. Simon.

Saint-Germaine zaprzecza jakoby jego pomysł miał coś wspólnego z mistycyzmem, uważa go jedynie za "niezwykle praktyczny".

Ten 43-letni ojciec dwanaściora dzieci zapowiada, że w przypadku nie otrzymania zgody na budowę konstrukcji, zwróci się z podobną prośbą do władz Ontario lub do Stanów Zjednoczonych.

"Piramida" mieszcząca na parterze muzeum wynalazków a na ostatnim piętrze restaurację nie będzie jego pierwszą budową.

Saint-Germaine, który opatentował już wiele pomysłów, między innymi butelkę dla noworodków z playtex'u postawił tzw. "aerodium", w którego wnętrzu każdy staje się lekkim jak piórko dzięki systemowi pionowego ciśnienia powietrza.

Koszty budowy "piramidy" Saint-Germaine'a oblicza oblicza się na 40-60 milionów dolarów.

czasu niezwykle wpływowi premier Sadegh Ghotbzadeh, usunięty z rządu przez radykalnego Razi został osadzony w więzieniu za zbyt otwarte wzywianie do uwolnienia Amerykanów.

Ghotbzadeh, skrytykował kierownictwo radia i telewizji oraz "rewolucjonistów" odpowiedzialnych za zakładników, zarzucając im utrudnianie dojścia do porozumienia w tej sprawie z US.

W wywiadzie dla szwedzkiej telewizji wziął również udział były szef tamtejszych środków masowego przekazu, Maolegh Eslami, który zdołał ukryć się przed aresztowaniem. Eslami jest poszukiwany przez policję.

Ghotbzadeh został zatrzymany przez strażników — rewolucjonistów i odstawiony do znanego więzienia "Evin", w którym osadzono przeciwników byłego szacha. W dzienniku teherańskim "Mizan," wydawanym przez Mehdi Bazargana, premiera Iranu w okresie początków rewolucji, która doprowadziła do upadku szacha, ukazał się artykuł potępiający aresztowanie Ghotbzadeha określone przez autora jako "leczenia zęba przy pomocy pięści i młotka."

"Jeśli aresztujemy Ghotbzadeha i Eslami powinniśmy również aresztować 3/4 wszystkich Irańczyków na podstawie takich samych zarzutów" — pisał Bazargan.

"Prowokacyjne" wypowiedzi Ghotbzadeha stanowiły przedmiot dyskusji na niedzielnej sesji irańskiego parlamentu. Dwóch członków parlamentu odważyło się nazwać zwolnienie i mianowanie nowych szefów radia i telewizji "nielegalną interwencją sądu," inny zapytał dlaczego dotychczas nie rozpoczęto śledztwa przeciwko byłemu ambasadorowi Iranu w Skandynawii, Amirowi Entezam, aresztowanemu ponad rok temu.

Tymczasem w Washingtonie trwają przygotowania odpowiedzi dla Iranu, gotowego uwolnić zakładników w zamian za spełnienie żądań tamtejszego rządu.

"Voyager I" Zaspokoił Oczekiwania Naukowców

Pasadena, Kalif. (UPI) — Naukowcy obserwujący fotografie przekazywane na Ziemię przez raketę międzyplanetarną "Voyager I" podążającą w kierunku Saturna z szybkością 45,000 mil na godzinę, dostrzegli pewne różniące się cechy atmosferyczne, łącznie z cząsteczkami wywołującymi zabarwienie gazów otaczających tę żółto-czerwoną planetę.

Wczoraj "Voyager" znajdował się w odległości niewiele ponad 6 mln mil od Saturna.

Naukowcy uznali przekazane stamtąd dane za niezwykle cenne, zwłaszcza, że badania prowadzone w ub. roku nie doprowadziły do odkrycia budowy atmosfer otaczających tę planetę.

Wystrzelony w czwartek nowy człon rakiety z ładunkiem systemu komputerowego pozwoli "Voyager I" na rozpoczęcie serii nowych badań.

Janusz Kiczma

Na Wybrzeżu i We Wrocławiu

Nieczenzurowana Prasa o Wypadkach w Polsce

W wydawanym w Warszawie biuletynie "Głos" w nrze z 29 sierpnia znajdujemy wiersz nieznanego autora, powstały w Stoczni Gdańskiej:

"Od kłamstwa do kłamstwa,
Od błędu do błędy,
Od gór aż do Gdańska
Dość mamy obłądu.

Październik i Grudzień,
Po czerwcu znów sierpień
A ile w tym czasie
Represji i cierpień?

Zmieniają się stolki,
Zmieniają nazwiska,
Dość mamy obietnic,
Gdy pusta wciąż miska.

Nie Gdańsk i nie Radom,
Nie Lublin, Warszawa,
Lecz cała już Polska
Ma dosyć bezprawia

Ma dosyć represji,
Obietnic fałszywych,
Chce chleba za pracę
I władzy prawdziwej.

Na czele tych żądań
Nie inne, czy nowe,
Lecz wolne od władzy
Związki zawodowe".

Na zakończenie powielanego numeru podana data oddania do druku, nazwiska i adresy członków redakcji. A na samym końcu dopisek dużymi literami: "Kochani, całujemy Was wszystkich — redakcja".

Wydawany we Wrocławiu "Biuletyn Dolnośląski" w wydaniu specjalnym z 30 sierpnia pisze m.in.:

Oszukiwani i Pętani. . .

"Strajki, które już poczynają obejmować cały kraj, głoszą solidarność z Wybrzeżem i nie mają własnych żądań. Jest to ze wszech miar słuszne. Sytuacja ogólna jest już dość trudna i lokalne jej komplikowanie byłoby karygodną lekkomyślnością. . . Dziś my wszyscy zwykli ludzie, od lat oszukiwani i pętani, poczulimy się wolnymi gospodarzami tej ziemi. Poculiśmy, że głos nasz zmusił w końcu władze do liczenia się z nami. Ten tyk wolności, niezależnie od tego co się dalej stanie już jest naszą ludzką i narodową zdobyczą".

"Wrocławscy taksówkarze przylączyli się do strajku zaraz na jego początku. Jeden z nich na pytanie czemu rezygnuje z takiej okazji zarobienia pieniędzy (trwał również strajk komunikacji miejskiej J.K.) odpowiedział, że nie chodzi o pieniądze i że kiedyś trzeba zacząć. Na prośbę MKS-u (Międzyzakł. Kom. Strajk — J.K.) taksówkarze postanowili uruchomić część taksówek, które wszelako na

Obawy Straussa

Bonn (DP) — Przywódca opozycyjnej Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej Strauss oświadczył, że jeśli władze PRL nie wycofają się z reformy ruchu związkowego, to może nastąpić sowiecka interwencja wojskowa. W wywiadzie udzielonym dziennikarzowi "Bild Zeitung", Strauss powiedział, że po wyborach prezydenckich w USA, które odbędą się w przyszłym miesiącu, Moskwa wzmożenie naciski na rząd PRL, by odwołał koncesje polityczne wobec strajkujących robotników. Strauss przewiduje, że w końcu przyszłego miesiąca odbędą się w Berlinie Wschodnim konferencja wschodnioeuropejskich partii komunistycznych, której zadaniem będzie "ujarzmienie narodu polskiego. . ."

Sowiety uważają, że powstało zagrożenie ideologiczne, gdyż z chwilą powstania wolnych związków zawodowych została złamana zasada wyłączności rządów partii komunistycznej".

Zabity Przez Pomyłkę

W czasie próby zatrzymania osobami, przez pomyłkę, został zastrzelony kam, przez pomyłkę, został zastrzelony jego towarzysz 16-letni Jerome Starks. Starks znajdował się na tylnym siedzeniu samochodu prowadzonego przez Williama Ransom. Ransom groził policjantom rewolwerem. Przez pomyłkę, kula przeznaczona dla Ransom trafiła Starks.

Porzucone Niemowlę

Policja poszukuje matki, która porzuciła swe nowonarodzone niemowlę na parkowisku szpitala Alexian Brothers Medical Center na przedmieściu Elk Grove Village.

Dziecko zostało znalezione przez kobietę, która wróciła do swego zaparkowanego samochodu w piątek. Alma Westron natychmiast zawiozła niemowlę do szpitala. Jest on chłopczyk ważący 7 funtów i 4 1/2 uncji. Dziecko przebywa obecnie w szpitalu.

● KUPIJCE W SKŁADACH ● KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

znak solidarności ze strajkującymi udekorowane być miały chorągiewkami. Milicja zaczęła z siebie tylko znanych przyczyn zatrzymywać te taksówki i szykanować kierowców".

Falszywy Telefon
"28.08. br. około południa MSK we Wrocławiu otrzymał telefon z Gdańska z wiadomością, że tamtejszy MKS prosi wrocławian o powrót do pracy. Wkrótce potem zamówiono błyskawiczną rozmowę ze stocznik w Gdańsku, skąd przewodniczący MKS-u w Trójmieście, Lech Wałęsa poinformował, że nikt do Wrocławia nie dzwonił".

"Strajki, w których już teraz w samym Wrocławiu uczestniczy ponad 100 tys. ludzi, mają z reguły charakter okupacyjny — pracownicy nie opuszczają swoich zakładów pracy. Zbliża się niedziela i dla tych strajkujących robotników, którzy chcą być na Mszy św istnieje pilna potrzeba odprawienia Mszy na terenach zakładów. Tym, którzy wyrażą takie życzenie radzimy wysłanie delegacji po księdza do najbliższego kościoła".

"Ponawiamy apel o dostarczanie żywności, kwiatów i pisanie listów do strajkujących. Ludziom, którzy zamknęli się za murami swych zakładów po to abyśmy wszyscy mogli wyrwać się poza otaczający nas mur kłamstwa nasza troska i sympatia potrzebne są jak powietrze."

Dary i Ofiary
Strajkowy Biuletyn Informacyjny "Solidarność", wydawany w Stoczni Gdańskiej, w nrze z 31 sierpnia pisze w "Kalendarium strajku" m.in.:

"29.08. piątek. — R. Ospek-Nowicki przekazał MKS-owi kwotę 100 tys. zł. "Jestem to winien działom jak i poległym towarzyszom broni". O godz. 16.00 — występ Teatru Dramatycznego."

"30.08. sobota — Zarząd Portu Gdańsk informuje o wysłaniu 60 osób na akcję żniwną do Sobieszewa, skąd dostarczana jest żywność dla strajkujących."

— Przybywają delegacje z Warszawy: z Rady Zakładowej Uniwersytetu Warszawskiego, z Huty Warszawy, z "Tewy" (przekazano 76.340 zł. od 5-tysięcznej załogi). . ."

Modlitwa

Mimo usiłowań władz strajkujący robotnicy porozumiewali się. Społeczeństwo udzieliło im pomocy w postaci pieniędzy, żywności a także wsparcia moralnego. W kościołach modlono się za strajkujących. Oto fragment modlitwy (przedruk z krajowego biuletynu) czytanej w czasie strajku w kościołach Stalowej Woli:

"Modlmy się. . . o to, aby wszelkie napięcia i konflikty społeczne powstałe z braku prawdy, uczciwości, sprawiedliwości i poszanowania praw ludzkich, były rozwiązane jak najszybciej w duchu chrześcijańskiej miłości i przebaczenia, oraz szczerzej troski o rzeczywiste dobro każdego człowieka, a zwłaszcza tych, którzy są najbardziej pokrzywdzeni i niesprawiedliwie potraktowani".

Dziennik Polski (Londyn)

Sport Albo Żona

Roanoke, Va. (UPI) — 44-letni Clarence Williams postrzelił swoją małżonkę Vivian, za przekazywanie mu w oglądaniu meczu footballa transmitowanego przez telewizję.

Williams, aresztowany za umyślne zranienie żony, tłumaczył, że ona właśnie spowodowała go do takiego postępowania, atakując go dwukrotnie ze śrubokrętem w rękę.

Vivian Williams napadła na męża zadając mu rany w twarz i klatkę piersiową.

Kobieta, rozwścieczona weekendowym "wдовienstwem" zaatakowała małżonka dwukrotnie, w sobotę i niedzielę podczas meczów.

Na policji powiedziała, że nie zamierza ustąpić w walce z mężowską "duchową nieobecnością" w domu w czasie transmisji z imprez sportowych.

Trzy Osoby Ranne w Wybuchu

W sobotę nastąpił wybuch w budynku przy 1920 W. School St. Podobno wybuch nastąpił na skutek wadliwego podłączenia pieca gazowego.

W wybuchu zostało rannych trzy osoby, w tym jedna bardzo poważnie.

Zamordowano Nastolatka

Policja próbuje zidentyfikować młodego człowieka w wieku ok. 17 lat, którego ciało znalezione na werandzie domu 2745 W. Nelson.

Sąsiedzi słyszeli strzał, później właściciel domu znalazł ciało młodzieńca na swej werandzie. Jak dotąd nie zdołano ustalić tożsamości ofiary.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia i prababcia nasza i siostra moja, śp.

Maria Kaczmarek

(z domu Walczak)
(żona śp. Stefana;
teściowa śp. Henryka Reder)

Członkini Bractwa Niewiast Różańca Św. przy par. Najśw. Marii Panny Anielskiej; po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 7-go listopada 1980 roku, o godzinie 10-ej rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 11-go listopada, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1850 N. Wood ul. (narozni Cortland), do kościoła Najśw. Marii Panny Anielskiej, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: Helena Reder i Wiktor, córka i syn; Diane (Jim) Zito, Grace Reder, Barbara (Mike) Daliszkie-wicz, Marian (Ron) Greco, Helena Lato i Zdzisław, wnuki i wnuczki; 5 prawnucząt; Franciszek (Pelagia) Walczak, brat i bratowa w Polsce; oraz krewni w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Gogolinski-Trofimuk Funeral Home.
Telefon: HU 6-0258.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość iż najukochańszy mąż mój i ojciec nasz ś.p.

Kapitan

Józef A. Sawicki

nagle pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 8-go listopada 1980 roku, o godzinie 11.45 wieczorem.

Zwłoki można odwiedzić dziś od godziny 6-tej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę dnia 12 listopada o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 Milwaukee Ave., do kościoła St. John Brebeuf w Niles, Il., a stamtąd na cmentarz Maryhill na parcelę kombatancką.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: Walentyna (z domu Petruszenko) żona, Jerzy, syn, Danuta i Halina, córki wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B.F. Malec i Synowie. Telefon 774-4100.

Józef A. Sawicki

Kapitan W. P.
Żołnierz A.K.

Oficer 41 Pułku Piechoty Strzelców Suwalskich

Obrońca Warszawy w 1939 roku, jeniec niemieckich obozów wojskowych; wieloletni członek Zarządu Okręgu i Sekretarz Oddziału Koła AK Chicago, Współredaktor Biuletynu Inf. Oddziału AK, odznaczony Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem AK, Medalem Wojska i innymi.

Zmarł nagle w dniu 8-go listopada 1980 roku w Chicago.

Odszedł prawy Polak, niestrudzony żołnierz w walce o wolność Polski i wierny Syn Ziemi Suwalskiej.

Rodzinie Zmarłego wyraz głębokiego współczucia, oraz pośmiertną cześć Pamięci Zmarłego Kolegi — składają:

Kolo b. Żołnierzy Armii Krajowej, Zarząd Okręgu w USA

Kolo b. Żołnierzy Armii Krajowej, Zarząd Oddziału Chicago

Oficjalne pożegnanie Zmarłego odbędzie się we wtorek, 11-go listopada, o godz. 7:30 wieczorem, w Zakładzie Pogrzebowym B. F. Malec i Synowie, 6000 Milwaukee Ave., tel. 774-4100.

WASHINGTON. — Były prez. Richard Nixon składał zeznanie w związku z dochodzeniami w sprawie dwóch byłych agentów FBI W. Marka Felta i Edwarda S. Millera. (UPI)

Spekulacje Prasy Włoskiej Na Temat Prymasa Polski

Londyn (D.P.) — Dzienniki włoskie przypominają że cztery lata temu ks. Prymas, gdy miał 75 lat, zgłosił na ręce Pawła VI gotowość ustąpienia, ale prośba ta nie została zaakceptowana przez Stolicę Apostolską. Zdaniem rzymskiego korespondenta turyńskiej "Stampy" Watykan nie zgodził się na ustąpienie kard. Wyszyńskiego ponieważ wśród Episkopatu polskiego nie było nikogo mającego wówczas zarówno w społeczeństwie jak i w stosunkach z PZPR tak wielkiego autorytetu jak ks. prymas. Obecnie — pisze korespondent — kardynał choć przekroczył lat 79 pozostanie nadal "wielkim pośrednikiem między Polską katolicką i komunistyczną wtłoczoną do strefy sowieckiej". Polskie koła w Rzymie — kontynuuje "Stampa" uważają za mało prawdopodobną pogłoskę według której Jan Paweł II uwzględniłby ponowną prośbę kardynała o dymisję. Obecność Prymasa Wyszyńskiego w Warszawie jest wciąż konieczna na co wskazuje jego ostatnia rozmowa z szefem PZPR Kanią. "Kardynał Wyszyński zostanie w stolicy arcybiskupiej i na stanowisku Prymasa, ale będzie miał przy boku koadiutora z prawem sukcesji, którego Papież mianuje w ciągu dwóch lub trzech miesięcy" — pisze "Stampa".

W dalszym ciągu korespondent przypomina, że już w dniu przyjazdu do Rzymu kardynał rozmawiał z Pa-

piezem po czym zwraca uwagę na odbywający się obecnie w Watykanie zjazd polskiego episkopatu. Poza kardynałem Wyszyńskim uczestniczą w tych naradach kardynał Macharski metropolita krakowski, biskup Gorzowa Pluta, biskup Łodzi Rozwadowski oraz stale przebywający w Rzymie kardynał Rubin prefekt kongregacji dla Kościołów wschodnich. Toteż odnosi się wrażenie, że w czasie tego "spotkania na szczycie" zostaną omówione wszystkie aspekty sytuacji w Polsce oraz kwestia postępowania Kościoła. W wyniku tych narad będą uchwalone dyrektywy działania dla duchowieństwa zgodnie z wolą społeczeństwa ujawnioną w akcji mas robotniczych.

W końcu powołując się na wiadomości z Polski korespondent podaje, że Papież Jan Paweł II pragnie utrzymać osobisty kontakt ze swymi rodakami aby jako protagonista oddziaływać na ich dalsze losy. W związku z tym zapasć już miała decyzja co do odbycia przez Papieża drugiej podróży do Polski na początku roku 1982.

★ Pomoc Domowa

HOUSEKEEPER PART TIME

GUEST — CONFERENCE CENTER NORTHFIELD, ILL.

We are looking for a dependable person to handle general housekeeping duties, of our Executive Guest — Conference Center.

The housekeeper will be responsible of maintaining the Center.

Your work schedule will vary based on occupancy or usage of the center.

So your personal Schedule must be very flexible.

Your duties when required will approximate 2 hours in the morning, and after each usage, plus a thorough cleaning periodically.

For prompt consideration please call —

ANITA L. MEYER
Supervisor — Administrative Services

STEPAN CHEMICAL COMPANY

446-7500

HOUSEKEEPER

Live-in. Private room & bath. Adult family. Male or female. Near north. Good pay. Sund off. References. Some English. Evenings free.

726-5622 — days only.

GOVERNNESS/HOUSEKEEPER

Mature exp'd woman required by young professional couple. Live-in only. All amenities provided beaut. west suburban area. Impeccable recent references required. Salary & benefits negotiable. English speaking helpful.

986-7645

CHILD CARE — LIGHT HOUSEKEEPING

Need reliable person to care for infant. Monday thru Friday, 8 A.M.—6 P.M. MUST SPEAK ENGLISH. North Side Location.

Call: 477-6828.

★ Praca

SAFETY SOCKET SCREW CORPORATION

Has Immediate Openings For:

- BROWN & SHARPE OPERATOR
- #2 CINCINNATI CENTERLESS GRINDER
- INSPECTOR

Set-Up and Operate Steady Job, Overtime Many Benefits

TOP PAY FOR TOP MAN. Must have some experience with threaded fasteners. Many Benefits, Too Numerous To Mention. Must Speak English.

CALL: LARRY WILLIAMS
6501 N. Avondale Avenue 763-2020

DENTAL TECHNICIAN

For crown, bridge & ceramic department. Experienced preferred. Excellent opportunity. Health and dental insurance. Near CTA.

Call: 588-7860

POTRZEBNA OSOBA Do Dekorowania TORTÓW (cakes) i CIAST Z DOŚWIADCZENIEM.

Zgłaszać się osobiście.

FINGERHUT BAKERY
5537 W. Cermak Rd.

Nowe Hotele

"Orbis" powiększa swoje hotelowe gospodarstwo. Ostatnio oddano do użytku hotel "Wera" w Warszawie, wybudowany przez jugosłowiańską firmę "Imos". W obiekcie tym znajduje się 300 miejsc noclegowych i tydzień gastronomicznych. Do końca bieżącego roku mają być gotowe jeszcze cztery orbisowskie hotele. Wznoszą je również zagraniczne firmy budowlane.

Hotel w Gdyni budują Anglicy. Szwedzi podjęli się realizacji całego kompleksu wypoczynkowego w Mrągowie. Firma fińska kończy budowę dwóch hoteli: we Wrocławiu i w Katowicach. W następnym etapie zostaną przekazane do użytku hotele w Krakowie, Cieszyźnie i Częstochowie.

Centrala turystyczna "Orbis" zamierzała do 1985 r. podwoić liczbę miejsc noclegowych w podległych jej obiektach hotelowych.

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

★ Poszukuje Pracy

MŁODA pani przypilnuje dzieci w swoim domu. Okolica Belmont. 267-4607

PRZYPILNUJE dziecko w moim domu od 7-ej — do 4-ej. 384-0138.

SLUSARZ - spawacz, kierowca, elektryk — elektronik przyjmie prace na pełen lub part time. 486-1114 po 6 wieczor.

★ Pomoc Domowa

DO PILNOWANIA DZIECKA

Od poniedziałku do piątku 3:30 po południu do 8 wieczorem, i czasem w niedzielę, do pilnowania 2 1/2 rocznego dziecka i niemowlęcia. \$3.50 na godzinę. Musi być odpowiedzialna i mieć doświadczenie. Okolica Lawrence i Keeler. Musi mówić trochę po angielsku. Dzwonić w języku angielskim, wieczorami. 545-3632

GOSPODYNI na pełen czas. \$125 na tydzień. Dobra transportacja. 337-4309

HOUSEKEEPER PART TIME

GUEST — CONFERENCE CENTER NORTHFIELD, ILL.

We are looking for a dependable person to handle general housekeeping duties, of our Executive Guest — Conference Center.

The housekeeper will be responsible of maintaining the Center.

Your work schedule will vary based on occupancy or usage of the center.

So your personal Schedule must be very flexible.

Your duties when required will approximate 2 hours in the morning, and after each usage, plus a thorough cleaning periodically.

For prompt consideration please call —

ANITA L. MEYER
Supervisor — Administrative Services

STEPAN CHEMICAL COMPANY

446-7500

★ Praca

SPRING MAKERS

Experienced in setting-up & operating automatic coiling machines. Excellent company benefits.

LEWIS SPRING MANUFACTURING CO.
342-2222

BANK TELLERS EXP'D. ONLY

NCR TERMINALS—ON LINE ACTIVITY

Apply Monday

COSMOPOLITAN BANK
801 N. Clark, Chicago E.O.E.

REAL ESTATE SALES GROW WITH US!

Established N.W. side office looking for 4 full-time salespeople w/license. Complete training! Polish-English speaking.

CALL MR. PRENDERGAST • 774-7600

★ Praca Żeńska

SEWING DRAPERY OPERATOR

Experienced or willing to train. Full or part time. Apply at:

DRAPERMASTER INC.
4518 N. Kedzie Ave.
539-8010

Please Ask For Don

BEAUTICIAN stylist. Park Ridge. 825-9584 — 823-5676

SECRETARY

For small printing office. Full time. 40 hrs/week. \$10,400/yr.

Polish/English speaking. Ashland & Division.

772-6880

P. C. BOARD ASSEMBLER EXP'D.

FULL TIME: 7:30 — 4 P.M. EXCELLENT BENEFITS.

WEST-TRONICS
215 Park St., Bensenville
860-3560

RESTAURANT

Counter Help — Experienced Person Wanted. Good pay. Good working conditions. Good hours. No weekend.

Apply in person.

422 S. Wabash 663-9246

SEWING MACHINE OPERATORS FULL TIME EXPERIENCED FOR APPOINTMENT CALL

562-0730

J. C. SCHULTZE ENTERPRISE
NORTHLAKE, ILL. EOE

RECEPTION— TYPIST

Experienced. Are you ready for more challenging position? The person we are seeking must have a minimum 1 year experience as receptionist — switchboard and type at least 50 W.P.M. Our Company offers many paid benefits. Salary negotiable. Talk to us, we have lot to offer. Call me directly for appointment or send resume.

SECURITY INSURANCE GROUP

200 W. Monroe, Chicago, Ill. Dine Miske
263-5005 ext. 37

POTRZEBNA kobieta z samochodem do firmy sprzątania domów. 679-0021.

JEWELRY SALES PERSON

5 DAYS, EXCELLENT OPPORTUNITY, BENEFITS, NO NIGHTS.

CARTER JEWELERS
2 S. State Street

★ Praca Męska

POTRZEBNI MECHANICY SAMOCHODOWI

Z długoletnią praktyką i doświadczeniem zawodowym do naprawy samochodów, produkcji amerykańskiej. Wymagane własne narzędzia pracy i stały pobyt w U.S.A.

539-0773

SURFACE GRINDER

Experienced person needed to grind precision die components. Must be capable of working within .0002 tolerance. Must speak English. Excellent pay and benefits. Overtime available.

Call For Appointment

PERFEKT PUNCH
1885 Holste Rd. • Northbrook
272-7577

AUTO PARTS COUNTER MAN

Experienced preferred, but not necessary. Excellent salary and benefits available. Call Tom Colella for an interview:

944-0500

LOEBER MOTORS
1111 N. Clark St. • Chicago

DRILL PRESS OPERATORS & SET-UP

Polish & English speaking. Opening for experienced Operators & Set-up Men on single & multi spindle drill presses. Close tolerance work.

AUSTIN CONTINENTAL IND.
3636 N. Talman 528-9200

MAINTENANCE MAN

Mężczyzna Do Utrzymania Maszyn Potrzebny mężczyzna do utrzymania maszyn w porządku, na pierwszą zmianę. Wolimy z mechanicznym doświadczeniem, ale możemy wyszkolić. Sumienny i pracowity mężczyzna może mieć dobrą przyszłość w naszym szybko rozwijającym się przedsiębiorstwie. Doskonałe wynagrodzenie ze stałą przewidywaną podwyżką plus wiele świadczeń firmowych. Po umówieniu się proszę dzwonić do:

CLEAR SHIELD PLASTIC CO.
1175 S. Wheeling Street, Ill.
541-2900

★ Praca Męska

OFFSET PRESSMAN AFTERNOON

One quality conscious, fully exp. 4/C Harris, 2/C TP 38 orz 2/C M-41 pressman to head our afternoon shift. We offer ample overtime, good wages, generous vacation and hospitalization plan and job security. This application is open because of increased volume in our shop and we expect 1981 to be even greater. We are close to the L., Union and Northwest Station.

939-1333 — Herm G.

- N/C MILLING & DRILLING OPERATORS
- GENERAL MACHINIST Able To Make Own Set-Ups

55-HOUR WEEK PERMANENT POSITIONS

BALDWIN-GREGG INC.
8722 W. 47th St. • LYONS
442-5990

MEDICAL EQUIPMENT REPAIR

A national manufacturer of medical equipment has an opening for a service technician. Will require travel. Applicants must have a good knowledge of electricity, electronics, hydraulics and mechanics. Past field service experience helpful. We offer salary, benefits, car and expenses. For a personal interview call

SYBRON 312—932-0232

Or Send Resume To

SYBRON MEDICAL PRODUCTS
2901 Finley Rd. • Suite 112
Downers Grove, IL 60515
Equal Opportunity Employer M/F

PRAKTYKANT

Naucz się zawodu — zostań wysoko kwalifikowanym pracownikiem przy formowaniu metali. Praca w czystym zakładzie. Unia. Płatne święta i wakacje. — Osoby z uprzednim doświadczeniem w fabryce lub przy metalach kwalifikują się na praktykanta. Wolimy osoby mówiące po angielsku.

STUECKLEN MFG. CO.
10022 Pacific Franklin Park
678-5130

SPRING MAKERS

4 SLIDE TOOL & DIE MAKER

Needed for progressive NW side mfg. co. Must be experienced.

AND

TOOL MAKER

Expd. — Finishing dept. Excellent benefits & salary.

Contact Rich 867-8626

ALL-RITE INDUSTRIES
7333 W. Wilson, Chicago

- BODY SHOP FOREMAN

WRITE ESTIMATES CONFIDENT AUTO BODY

3838 N. KEDZIE

Please Apply in Person

MR. SIMPSON 267-4190

HANDYMAN — NO MAINTENANCE! Must be able to perform basic repairs. Carpentry experience. Plumbing, electrical helpful. Hours flexible. Call

NORMA COOKE at 654-2211.

BUTLER COMPANY
1000 Oak Brook Road Oak Brook
equal opportunity employer m/f

SUPERVISOR

Part time. Eves. 5 hr./Eve. 5 eves/week.

\$5/hr. Must have previous janitorial supervisory exp.

Peterson & Pulaski.
982-9234

PRECISION DRILLER

Experienced person needed to drill small holes on drilling lathe. Must be capable of drilling .030 diameter or smaller. Must speak English. Excellent pay and benefits. Overtime available. Call for appointment.

PERFEKT PUNCH
1885 Holste Rd. • Northbrook
272-7577

GRINDER HANDS

Should have at least three years experience. We offer top pay including excellent benefits, also excellent working conditions.

EMIL BUCK & SON 586-8300
6930 W. 62nd St. Chicago, Ill.

PRODUCTION MANAGER

Well established south side display manufacturer has immediate opening for **PRODUCTION MANAGER**, w/3 years experience. Must have knowledge of hydraulic machinery, electrical, silk screening, vacuum forming, and assembly and finishing. Good company benefits; retirement; profit sharing; hospitalization.

873-3138

★ Kontraktorzy

Complete Building Repairs Renovations—Maintenance

Qualified and Equipped to Perform all your work in accordance with Highest Professional Standards and using the Finest Available Materials.

"DO IT ONCE — DO IT RIGHT DO IT NOW"

Ask for George

GENERAL CONTRACTING CO.
4146 W. Armitage Ave. 278-1525
Serving Chicagoland Since 1951

Odpowiedzialna firma zainstaluje nowy lub naprawi wasz system elektryczny. Wyłoży wasz dom różnego rodzaju "sidingiem," przerobi wasz... lub dobuduje do waszego domu, cokolwiek chcecie.

Darmo Kosztorysy

Dzwonić: 298-7095

Rozmówcie Się Po Polsku

BERNAT CONST. CO.
DES PLAINES

★ Dachy

Dachy — Obicia — Benton Fugowanie — Rynny Okna Sztormowe — Daszki Wszelkie Przeróbki

Darmo Kosztorysy—Polska Firma Ubezpieczona i Pod Bondem 100% Gwarancja

HENRY SEJDAK, Właśc.
H & S HOME IMPROVEMENT CO.
891-5959 • Domowy: 775-6644

★ Domy

BY OWNER

Custom built Ranch. 2 car att. gar. 3 bedrms., 1 1/2 baths. Cen/air, crptg., stove & dishwasher. \$122,900.

SHOWN BY APPOINTMENT.
823-6066

Owner Sacrifice for Quick Sale

TWO 16 UNIT APARTMENTS

1 and 2 bedroom apartments—modern. (LaGrange area.) Excellent income. Owner retiring. For further information. CALL 354-4021.

S & W KEMPA
6001 Lenzie St. • Hodgkins, IL 60525

★ Do Wynajęcia

3 POKOJE w basemencie. 282-0496, po5.

ODSTĄPIĘ mieszkanie. Jackowo. Nauczyciel, nauczy angielskiego w domu słuchacza. 736-8474.

★ Interesy

SKLEP DELIKATESOWY DO SPRZEDANIA DOBRY INTERES.

Południowa strona miasta

422-5330

★ Praca Męska

PRACE DLA MĘŻCZYŹN

Muszą mieć zieloną kartę i mówić trochę po angielsku.

POLONIA EMPLOYMENT AGENCY
5356 N. Milwaukee
792-1343

- BORING MILL
- MILLING MACHINE
- GENERAL MACHINIST

3 years minimum experience. Top rate & benefits. Steady Employment. 101 Years Old Company.

Modern Suburban Plant. Steady, interested and varied work in our plant. Manufacturing Food processing & packaging machinery. Excellent benefits, including paid hospitalization, major pension and more.

Phone or see Elmer Schubert.

COLBORNE MANUFACTURING CO.
1879 Chestnut Ave. Glenview
724-5070

BENCHMAN

Telv., Hi-Fi in auto radio installers for auto radios, alarms on cruise controls.

TRIGON ELECTRONICS
1427 W. 127 Street
Calumet Park, Il. 385-8009

DOŚWIADCZONY KRAWIEC

Potrzebny do robienia poprawek odzieży. Wymagana minimalna znajomość angielskiego. Dzwonić w języku angielskim i pytać o Max albo Ben.

935-4646

MOLD MAKERS EXPERIENCED ONLY.

95th Tri-State Tollway

Van Norman Molding Co.
430-4343

TO OUR ADVERTISERS

DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS WEDNESDAY 4 P.M. MON., TUES., WED., FOR NEXT DAY TILL 1 P.M.

ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE

Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

DO NASZYCH KLIENTÓW

OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA PRZYJMUJE SIĘ W ŚRODĘ DO 4-EJ PO POŁUDNIU PON., WTÓREK, ŚRODA NA DZIEŃ NASTĘPNY DO 1 POPOŁ.

Wszystkie Drobne Classified Ogłoszenia Są Płatne z Góry

O Ile Nie Posiada Innej Umowy z DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

7125 by Alice Brooks

Pack up and go places with this versatile cape. Everybody loves the soft touch of something hand-crocheted. Whip up this charming cape—takes so little time. Pattern 7125: one size fits 10-16. \$1.75 for each pattern. Add 50¢ each pattern for first-class airmail and handling. Send to: Alice Brooks Needlecraft Dept. 263 Polish Daily Zgoda

- Box 163, Old Chelsea Sta., New York, NY 10011. Print Name, Address, Zip, Pattern Number. EXCITING! New 1980 NEEDLE-CRAFT CATALOG with over 170 designs in great variety of crafts. 3 free patterns inside. Send \$1.00
- 132-Quilt Originals... \$1.50
  - 131-Add a Block Quilts... \$1.50
  - 130-Sweaters-Sizes 38-56... \$1.50
  - 129-Quick/Easy Transfers... \$1.50
  - 128-Patchwork Quilts... \$1.50
  - 127-Afghans 'n' Doilies... \$1.50
  - 126-Crafty Flowers... \$1.50
  - 125-Petal Quilts... \$1.50
  - 124-Gifts 'n' Ornaments... \$1.50
  - 123-Stitch 'n' Patch Quilts... \$1.50
  - 122-Stuff 'n' Puff Quilts... \$1.50
  - 121-Pillow Show-Offs... \$1.50
  - 120-Crochet a Wardrobe... \$1.50
  - 119-Flower Crochet... \$1.50
  - 118-Crochet with Squares... \$1.50
  - 116-Nifty Fifty Quilts... \$1.50
  - 115-Ripple Crochet... \$1.50
  - 114-Complete Afghans... \$1.50
  - 112-Prize Afghans... \$1.50
  - 107-Instant Sewing... \$1.50
  - 105-Instant Crochet... \$1.50
  - 102-Museum Quilts... \$1.50
  - 101-Quilt Collection... \$1.50

Mayor J. Byrne Odwołała Chicago Grand Prix 81

W ubiegłym tygodniu mayor miasta Jane Byrne zwołała specjalną konferencję prasową do Ratusza, aby podać przygotowane na piśmie oświadczenie na temat projektu urządzenia w Chicago rajdu samochodowego pod nazwą Chicago Grand Prix. Mayor oświadczyła, że plany te zostały na razie zawieszono.

Po raz pierwszy o projekcie tym Jane Byrne podała do wiadomości po swym powrocie z podróży do Europy w lecie tego roku.

Po uroczystym przedstawieniu tego projektu zebrany mieszkańcom na Daley Center Plaza, mayor w towarzystwie dwóch znanych rajdowców, roztoczyła wizję, że taki rajd rozślawi imię naszego miasta.

Idea ta spotkała się z jednej strony z entuzjazmem z drugiej jednak natrafiła na silny sprzeciw. Oponenti wysunęli obawy, że zamknięcie ruchu kołowego w okolicy Grand Park na cztery dni, w okresie weekendu w czasie Święta Niepodległości — 4 lipca, może wpłynąć na zakłócenie ruchu w śródmieściu w ogóle.

Tradycyjnie w tym czasie do Chi-

Pożar Restauracji

W niedzielę w nocy wybuchł ogień w restauracji w Evanston. Straż pożarna, która ugasiła pożar przypuszcza, że był on rozniecony przez podpalaczy. Dochodzenia trwają. Spłonęła restauracja Parkway Restaurant przy 1945 Central St. W momencie kiedy wybuchł pożar restauracja była zamknięta.

Chrysler Zamyka Na Tydzień Swą Fabrykę w Belvidere

Firma Chrysler zamyka w dniu dzisiejszym na okres tygodnia swą fabrykę w Belvidere, Ill. celem przedstawienia się na wzmoczoną produkcję nowego typu samochodu Miser. Zapotrzebowanie na Misera — jak się okazało — jest bardzo duże.

Jest to pierwszy w przestrzeni trzech lat wypadek, iż fabryka wstrzymuje na kilka dni produkcję. W Belvidere Chrysler wyrabia samochody średniej wielkości — Plymouth Horizons i Dodge Omnis.

Samochód typu Miser stanowi specjalną, małowartościową wersję normalnego Omni — Horizon'a, który wypuszczony został na rynek, celem podjęcia konkurencji w tym względzie z Fordem (konkretnie z jego modelem Escort i Lynx). Dyrekcja Chryslera oświadczyła, że zapotrzebowanie na Misera jest w skali krajowej bardzo duże.

Około 4000 robotników zostanie tymczasowo odłożonych w Belvidere. Chrysler, który zajmuje miejsce nr. 3 wśród największych amerykańskich firm samochodowych, zamierza wyeliminować drugą zmianę w swej fabryce

Próba Samobójstwa

Mężczyzna, który po kilkunastu godzinach pertraktacji z policją został aresztowany, w czasie pobytu w celi aresztu próbował się powiesić. Znajduje się obecnie w szpitalu w poważnym stanie zdrowia.

Dramat rozpoczął się w Park Forest w sobotę wieczorem. Michael Admore, lat 24, po klótni ze swą sympatią Vicky Pryor wpadł do jej mieszkania i zabarykadował się tam grożąc pannie Pryor nożem. Pomimo próby policji uwolnienia zakładniczki, młody człowiek nie chciał poddać się władzy. Dopiero po 16 godzinach pertraktacji, Admore próbował uciec, z Pryor w samochodzie, który dostarczyli policjanci. W czasie ucieczki udało się funkcjonariuszom policji zatrzymać Admore. Poprzednio poprzeczal on sobie przegub rąk próbując popełnić samobójstwo. Po aresztowaniu, jeszcze raz zamierzał się zabić, przez powieszenie.

TEHERAN. — W rocznicę napadu na budynek ambasady amerykańskiej w Teheranie, studenci-rewolucjoniści otworzyli dla demonstrantów bramy do ogrodów na terenie posiadłości, gdzie znajduje się okupowana ambasada. (UPI)

cago przybywa wielu turystów, którzy korzystając z długiego weekendu chcą obejrzeć wystawy w chicagowskich muzeach i wziąć udział w odbywającym się w tym czasie "Taste of Chicago".

Najsilniejszą opozycję stanowiła grupa właścicieli restauracji i sklepów z pamiątkami znajdujących się w pobliżu terenów przewidzianych na urządzenie toru rajdowego jak również dyrekcje muzeów z okolic Parku Grant. Znaleźli oni swego rzecznika w osobie aldermana Lawrence Bloom z wardy 5 i Martina Obermana z wardy 43.

W czasie konferencji prasowej w ubiegłym tygodniu, mayor Jane Byrne powiedziała, że wzięła pod uwagę wysuwane przez oponentów zarzuty i obawy i dlatego zdecydowała zrezygnować z realizacji planów urządzenia Chicago Grand Prix w roku przyszłym. dodała jednak, że nie oznacza to całkowitego zarzucenia projektu i oczekuje na ewentualne nowe propozycje odnośnie tak terminu jak i miejsca urządzenia takiego rajdu samochodowego w naszym mieście.

Mayor Byrne i zwolennicy projektu twierdzą, że obok rozgłosu międzynarodowego jakie miastu przyniesie ta impreza mieszkańcy odniosą także sukces finansowy bowiem rajd przyciągnie tłumy entuzjastów tego sportu, którzy zasila kasy przedsiębiorstw usługowych i turystycznych a tym samym zwiększy się dochód miasta z podatków od obrotów.

półciężarówek w Warren, Mich. Druga zmiana zawieszona będzie tu na tydzień z dniem 10 listopada. Wskutek tego 4,000 osób zostanie odłożonych.

Z chwilą podjęcia produkcji w dniu 17 bm., działać będzie tylko jedna zmiana, która produkować będzie dziennie 424 półciężarówki (zamiast 620 — produkowanych przed tym przez dwie zmiany). Około 1.200 robotników dołączonych będzie do ogólnej listy pracowników firmy, nie podlegających dożywności zwolnieniu. Lista ta obejmuje w chwili obecnej 33,000.

Ciężarówki — bez względu na markę i producenta — sprzedają się w obecnym czasie, z uwagi na zastój ekonomiczny gorzej niż auta osobowe.

Wyprodukowany przez Chylera model samochodu osobowego Omni-Horizon zyskał w pierwszej chwili uznanie się na rynku dużą popularność. Niektórym firmom sprzedającym auta, zabrakło tego modelu — szczególnie na wiosnę r. 1979, gdy nastąpił kryzys benzynowy. Produkcja tego modelu ograniczona była bowiem do 300 tys. aut rocznie (taką bowiem ilość motorów — zgodnie z umową dostarczała firma Volkswagen).

Popyt na samochody te zmalał nieco, gdy w prasie poczęły ukazywać się artykuły o trudnej sytuacji Chylera. Później jednakże nastąpiła poprawa, gdy na początku lata br. Chrysler uzyskał gwarancję federalnej pożyczki w wysokości \$800 mln.

Skazana Za Zabójstwo Wniosła Apelację

Nauczycielka Jean Weaver, skazana na 40 do 60 lat pozbawienia wolności za zastrzelenie męża w roku 1978, wygrała pierwszą rundę walki o swą rehabilitację. Sąd Apelacyjny wyraził zgodę na przeprowadzenie nowego przewodu sądowego.

Advokat występujący w imieniu skazanej twierdzi, że jego klientka jest niewinna a wyrok skazujący był wynikiem zbyt dużego rozgłosu nadanego całej sprawie przez środki masowego przekazu co zaważyło na decyzji ławników.

PLAINS, GA. — Prezydent Jimmy Carter przemówił do mieszkańców swego miasta wkrótce po oddaniu głosu w miejscowym punkcie wyborczym. (UPI)

Skandaliczne Warunki w Szpitalu Dla Umysłowo Chorych w Lincoln

Pacjenci stanowego szpitala dla psychicznie chorych — zajmującego pod względem wielkości w Illinois drugie miejsce narażeni są na różnego rodzaju udreki. Szpital dysponuje zbyt szczupłym personelem, warunki higieniczne pozostawiają wiele do życzenia. Ja stwierdza zarzut wysunięty przez American Civil Liberties Union — "mocz i odchody ludzkie zanieczyszczają budynki i jest to zjawisko na porządku dziennym".

Wymieniona organizacja wniosła w środę w Springfield, skargę, która złożona została w sądzie federalnym. American Civil Liberties Union domaga się rozwiązania ośrodka i umieszczenie 750 znajdujących się w nim pacjentów w mniejszych szpitalach. Chodzi o szpital dla chorych umysłowo i zapóźnionych w rozwoju osób, w miejscowości Lincoln, położonej w południowym rejonie stanu.

Stanowe władze zdrowia, przeciw którym wymierzona jest w pierwszym rzędzie skarga, nie skomentowały tej sprawy, albowiem nie można się było z nimi skontaktować.

ACLU wysuwa twierdzenie, że pacjenci ośrodka mają prawo do korzystania z o wiele większej swobody i lepszych warunków, niż te, jakie panują w Lincoln.

Organizacja uważa, że przetrzymywanie pacjentów w tak opłakanych warunkach nie przyczynia się do poprawienia ich zdrowia, a odwrotnie pogarsza jedynie ich stan.

Skarga stwierdza, że warunki w ośrodku zagrażają bezpieczeństwu. Nie stosuje się tu jakiegokolwiek terapii fizycznej. Wskutek tego — jak twierdzi dalej ACLU — kondycja fizyczna pacjentów ulega ciąglemu pogorszeniu.

Personel jest w stosunku do wielkości ośrodka niewspółmiernie mały. Brak należytej opieki fachowej ze strony personelu wpływa na to, że pacjenci dokuczają sobie na wzajem, a warunki higieniczne pozostawiają wiele do życzenia.

"Wskutek tego, że zatrudniony personel jest szczupły — zwłaszcza w ciągu nocy i weekendów — budynek ośrodka zalegają odchody ludzkie, co stanowi powszechne zjawisko", stwierdza dalej wniesiona skarga. Panują tu choroby zakaźne, w ogóle nie leczono.

Murzyńska Koalicja Żąda Mianowania Manforda Byrd, Jr. Na Superintendenta Chicagoskiego Szkolnictwa

W czasie specjalnie zwołanej konferencji prasowej w ubiegły czwartek, przedstawiciele nowoutworzonej koalicji jednoczącej przywódców murzyńskich organizacji czynnych na terenie Chicago, skierowali do chicagoskiej Rady Szkolnej żądanie, aby wybrała na superintendenta szkolnictwa Manforda Byrd Jr., który zdaniem koalicji jest najbardziej kwalifikowanym kandydatem na to stanowisko. Stwierdzono, że wprawdzie Byrd jest Murzynem, to jego przynależność rasowa jest jedynie niewielkim punktem dodatnim, ponieważ jest on doświadczonym pedagogiem, który wywiąże się doskonale z powierzonego mu stanowiska.

W ostatnich kilku tygodniach specjalna komisja wyłoniona przez Radę Szkolną, na której czele stoi John D. Foster, pracuje nad selekcją właściwego kandydata na to stanowisko. Jak dotąd wiadomo, że rozpatrywanych jest sześciu kandydatów, w tym trzech białych i trzech Murzynów.

Dziś Policjanci Chicagosczy Zdecydują o Swej Reprezentacji

W dniu dzisiejszym odbywa się głosowanie wśród ponad 10 tys. chicagoskich policjantów na temat, czy chcą oni, aby byli reprezentowani przez związek zawodowy czy nie.

Kilka tygodni temu w głosowaniu, które miało zdecydować o tym, który związek zawodowy będzie reprezentował chicagoskich policjantów, wypowiedzieli się oni po stronie Fraternal Order of Police, odrzucając cztery inne organizacje w tym Teamsters. Po tym głosowaniu nadal trwały spory czy policjanci naprawdę chcą należeć do związków zawodowych czy nie. Ze strony administracji miejskiej jak również komendy policji są głosy, aby policjanci nadal pozostawali niezrzeszeni. Przez ostatnich kilka tygodni obie strony, zarówno przedstawiciele FOP jak i komendy policji apelowały do policjantów o zdecydowanie na ich korzyść.

Przedstawiciel FOP John Dineen, stwierdził, że jego zdaniem policjanci chicagosczy głosując w poprzednim głosowaniu, wypowiedzieli się za tym,

Firma Konsultacyjna z Washingtonu Otrzymuje Kontrakt Na \$250 Tys.

Za Opracowanie Planów Instalacji Kablowej Telewizji

Alderman Edward Vrdolyak ogłosił w czwartek, że postanowił zawrzeć kontrakt z firmą washingtonską na 250 tys. dol. w sprawie opracowania planów dotyczących wprowadzenia do naszego miasta telewizji kablowej. Firma Malarkey Taylor & Ass'n, której specjalnością są sprawy techniczne i administracyjne zajmie się zbieraniem warunków i możliwości w mieście, dla rozpoczęcia zakładania instalacji, które pozwolą mieszkańcom Chicago na korzystanie z tzw. telewizji kablowej.

System telewizji kablowej polega na tym, że zainteresowani mieszkańcy będą mogli opłacić abonament na mocy którego zainstalowane zostaną dla nich specjalne przewody i będą mogli oglądać programy telewizyjne nadawane przez zupełnie inne stacje niż te, które oglądają inni telewidzowie.

Mayor Byrne kilka miesięcy temu wyznaczyła specjalną komisję miejską mającą za zadanie przygotowanie wprowadzenia systemu kablowego do miasta. Komisja ta na czele której stoi właśnie ald. Vrdolyak, miała zbadać możliwości najbardziej intratnych kontraktów z firmami, które chciałyby obsługiwać mieszkańców chicagoskich.

Byrne Przedłoży Projekt Budżetu Miejskiego w Dniu 14 Listopada

W wyniku akcji protestacyjnej podjętej przez aldermana Marina J. Obermana (43 warda), mayor Byrne wyraziła zgodę na ujawnienie budżetu miejskiego na rok 1981 — o trzy dni wcześniej niż było to planowane. Byrne przedstawi projekt budżetu w dniu 14 listopada.

Oberman zagroził wniesieniem sprawy do Sądu Okręgowego, by zmusić w ten sposób Byrne do ujawnienia projektu budżetu wcześniej, niż zamierzała uczynić to pani mayor. A zatem nastąpi to w terminie przewidzianym przez prawo.

W czasie konferencji prasowej odbytej w ratuszu Oberman wyraził się przychylnie na temat "polubownego — jak stwierdził — załatwienia sprawy".

Wskazał jednakże na to, że termin ujawnienia projektu budżetu, przewidziany przez władze miejskie, nie pozwala Radzie Miejskiej oraz społeczeństwu na udział w decydowaniu w sprawach budżetowych. Zostanie po prostu zbyt mało czasu, by wprowadzić ewentualne poprawki.

Projekt budżetu na rok 1981, jaki przedłożył ma mayor Byrne przewidywać wprowadzenie ulepszeń natury zasadniczej oraz przegląd spodziewanych dotacji od władz federalnych i stanowych.

Budżet administracyjny na rok 1980,

Ostrzeżenie Dla Instytucji Opiekujących Sie Starszymi

Albo Naprawią Usterki, Albo Zostaną Zamknięte

Ponad 11 domów opiekujących się starszymi i chorymi otrzymało ultimatum od sędziego: albo naprawić usterki wykryte przez inspektorów budowlanych, albo stanąć wobec ewentualności zamknięcia.

W czwartek sędzia Simon Porter w oddziale sądu zajmującym się sprawami dotyczącymi budownictwa, wydał orzeczenie w tej sprawie stwierdzając, że dłużej nie można czekać na dobrowolne zastosowanie się właścicieli tych domów do poleceń departamentu budownictwa.

W większości wypadków chodzi tu o urządzenia przeciwpożarowe, które w myśl prawa muszą być zainstalowane we wszystkich domach opieki.

Jak dotąd przynajmniej 12 domów nie zainstalowało tych urządzeń.

Sędzia po wysłuchaniu zeznań inspektorów budowlanych zarządził, aby 10 domów zostało natychmiast zamkniętych, ponieważ właściciele mieli dosyć czasu na dostosowanie się do zarządzenia. W wypadku czterech innych domów wyznaczył termin do którego właściciele mogą zainstalować urządzenia przeciwpożarowe.

Później sędzia zmienił zdanie i dał wszystkim wspomnianym instytucjom termin, do którego muszą uzupełnić braki.

Zdaniem Johna McCaffery, reprezentującego sądownictwo, po przedyskutowaniu zagadnienia z przedstawicielami władz zdrowia stwierdzono, że ze względu na bezpieczeństwo pacjentów nie można dłużej zwlekać z podjęciem drastycznych kroków w celu zapewnienia przestrzegania

kich. Komisja zaangażowała firmę Malarkey Taylor and Ass'n., do przeprowadzenia wstępnych badań, a obecnie dano tej firmie pozwolenie na opracowanie szczegółowych planów zarówno technicznych jak i administracyjnych prowadzących do założenia telewizji kablowej w mieście. Przedstawiciel tej firmy podał już do wiadomości szereg szczegółów dotyczących sugestii specjalistów. Podobno jest propozycja, aby podzielić miasto na cztery części i przydzielić każdą z nich innej firmie, która zajmuje się instalacją przewodów kablowych. Zainteresowane firmy będą musiały stanąć do przetargu. Planuje się również zainteresowanie wielu instytucji nadających programy kablowej telewizji do służenia mieszkańcom miasta. Jeżeli znajdzie się dosyć ochotników, większość kosztów jakie obecnie będzie musiało ponieść miasto, będzie mu zwróconych. Komisja obliczyła, że dzięki wprowadzeniu systemu kablowej telewizji, administracja miejska będzie miała dodatkowy źródło dochodu. Wiadomo również, że zainstalowanie systemu kablowej telewizji potrwa dosyć długo, zdaniem ekspertów przynajmniej dwa lata.

W dniu 30 października Byrne podała do wiadomości, że przedłoży projekt budżetu miejskiego w dniu 17 listopada.

W czasie niedawnej wycieczki do wschodnich stanów, gdzie pani Mayor zapoznana się z różnymi projektami odnowy dzielnic miejskich, oświadczyła ona, że zamierza uczynić zadość prawu stanowemu i złożyć projekt budżetu w biurze clerka miejskiego w dniu 14 listopada, polecając mu jednocześnie przetrzymanie projektu pod kluczem, aż do następnej sesji Rady Miejskiej w dniu 17 listopada.

Już w następnym dniu Oberman wystąpił z protestem, stwierdzając że posunięcie takie koliduje z prawem stanowym, które przewiduje, iż "mayor musi przedłożyć projekt radnym miejskim". To samo prawo głosi, iż projekt budżetu musi być przedłożony co roku przed dniem 15 listopada.

Oberman oświadczył, że do porozumienia doszło w wyniku konferencji odbytej pomiędzy nim i miejskim dyrektorem budżetu Tim Witsman'em oraz Stanley Garber'em, który przejął stanowisko miejskiego radcy prawnego. Garber obejmie stanowisko po Williamie R. Quinlan, który został wybrany sędzią Sądu Okręgowego.

Wśród listy 10 domów dla starców, którzy muszą być zamknięte znajdują się takie, które od szeregu lat stałe miały jakieś wykroczenia jeśli chodzi o bezpieczeństwo pacjentów. Zdaniem ekspertów brak systemu alarmowego i systemu spryskiwaczy w razie pożaru, jest dosłownym wyrokiem śmierci na pacjentów instytucji.

Miesiąc temu władze zamknęły jeden z takich domów właśnie na skutek bardzo niebezpiecznych warunków. Należy tu podkreślić, że w ostatnich kilku latach w pożarach zginęło szereg osób starszych. Winę za te wypadki przypisano właśnie brakowi odpowiednich urządzeń w instytucjach w których ofiary te przebywały.

Zabity w Utarczce z Policją

W sobotę, w czasie wymiany strzałów, został zabity 28 letni mężczyzna, drugi ranny, przebywa w szpitalu. Zajście to miało miejsce niedaleko od restauracji przy 2139 N. Milwaukee Ave.

Dwóch policjantów w cywili chciało zatrzymać dwóch podejrzanym mężczyzn. Jeden z nich rozpoczął strzelanie do policjantów. W wyniku wymiany strzałów Sebastian Vasquez został poważnie ranny, a po przewiezieniu go do szpitala zmarł.

Policjanci zdołali aresztować towarzysza Vasquez, 25-letniego Marcelito Tapia. W czasie wymiany strzałów został ranny również policjant. Znajduje się on w dobrym stanie zdrowia w szpitalu.